

Notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 9 juni 2004 om 19.00 uur in het gemeentehuis te Emmeloord.

Aanwezig zijn: de dames H. Binksma-Martens (VVD), M.T.B. Droog-Smit (CDA), J. Faber-Sloothier (PvdA/GroenLinks), A.J. Geluk-Geluk (VVD), H.J. Straatsma-Reuvers (PvdA/Groenlinks), J. Wondergem-Nieuwenhuizen (CDA) en de heren J.W. Bakker (PvdA/Groen/Links), W.R. Bouma (CDA), G.P. Dibbits (P.U.), P.G. van Diepen (P.U.), P.J. van Domburg (P.U.), J.M. van der Est (PvdA/GroenLinks), W.C. Haagsma (P.U.), L.G.M. Hermus (CDA), H.R. Kalk (CDA), G. Nentjes (ChristenUnie/SGP), T. Nijdam (PvdA/GroenLinks), P. Reijenga (CDA), H.F.A. Roefs (VVD), J. Sanderse (CDA), T. Tuinenga (P.U.), J.J. van der Velde (CDA), W.M. Vercreaije (P.U.), P.M.S. Vermeulen (D66), L.G. Voorberg (ChristenUnie/SGP), C. Wagemaker (P.U.) en R.F. Wassink (ChristenUnie/SGP)

Voorzitter: W.L.F.C. ridder van Rappard, burgemeester
Wethouders: de dames T. Bij de Vaate-de Jong (CDA) en I. van Gaalen-van der Kooij (PU)
en de heren A.H.T. van Meijel (CDA), J. Mulder (PvdA/GroenLinks),
J.A. Ritsema (P.U.),
Griffier: J.M. Even
Gemeentesecretaris: G. Kolhorn

I. Opening

De **voorzitter**: Ik open deze vergadering en heet u hartelijk welkom. Ik heb een bericht van wethouder Mulder, hij komt iets later vanwege andere verplichtingen. Van de heer Tuinenga heb ik geen bericht gekregen, hij wordt dus nog verwacht.

II. Vaststelling agenda

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt de agenda vastgesteld.

III. Notulen

Er zijn geen notulen ter vaststelling.

IV. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

V. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

VI. Spreekrecht

Er heeft zich niemand gemeld.

VII. Vragenuur

Ook hiervoor heeft niemand zich gemeld.

VIII. Agendapunten

1. Jaarrekening/verslag 2003

De **voorzitter**: De heer Voorberg krijgt het woord over de jaarrekening. Hij zal, als voorzitter van de commissie van Onderzoek, een verklaring voorlezen, die in de beraadslagen betrokken kan worden.

De heer **Voorberg**: Ik zal de verklaring voorlezen, zoals die vorige week in onze commissievergadering is vastgesteld. Deze verklaring luidt als volgt:

De commissie van onderzoek van de gemeenterekening 2003, in vergadering bijeen op 3 juni 2004, gelet op het ontwerpraadsbesluit van de gemeenteraad van Noordoostpolder van 9 juni 2004, nummer 7226-3:

gelezen de door het college van burgemeester en wethouders op 25 mei 2004 aangeboden beleidsrekening over het dienstjaar 2003;

gelezen het rapport aangaande de controle 2003, gedateerd op 18 mei 2004, uitgebracht door Deloitte te Amersfoort;

gehoord de mondelinge toelichting van de heer M. Power van Deloitte;

gehoord de mondelinge toelichting van de medewerkers van de bestuursdienst, te weten mevrouw De Jong en de heren Van Boven, Mollink, Van Dijk en Remmers;

gehoord de gezamenlijke beraadslaging op 3 juni 2004;

besluit de gemeenteraad in overweging te geven het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, gedateerd 25 mei 2004, nummer 7226-1,

over te nemen en tot vaststelling van de beleidsrekening over het dienstjaar 2003 over te gaan.

De **voorzitter**: Ik stel de raadsleden voor dit voorstel in hun beschouwingen te betrekken, zodat dit aan het eind van de avond bij de besluitvorming kan worden betrokken.

Wij gaan voor het eerst met elkaar een verantwoordingsraad aan. Hierover is van tevoren een aantal spelregels afgesproken. Voor de mensen die thuis met ons meeluisteren en de gewoonte van deze raadsvergaderingen een beetje kennen, wil ik opmerken dat we daar nu een beetje van gaan afwijken. Het is de verantwoordingsraad, waarmee we als college verantwoording afleggen over het gevoerde beleid in 2003. Dat wordt gedaan aan de hand van de jaarrekening en het daarbij behorende accountantsrapport. Er hoort ook een aantal verslagen bij, dat is uitgebracht over de activiteiten in het afgelopen jaar. De raad krijgt ruimschoots de gelegenheid om het college daarover toe te spreken of te bevragen. Daar de financiële verantwoording een centrale plaats in het geheel inneemt, zullen we beginnen met het behandelen van alle financiële stukken. De fracties krijgen alle drie minuten het woord en ik houd toezicht op de gestelde tijd. Dat betekent dat de reactietijd van het college gesteld is op tien minuten. Zo kunnen we over een half uur hoor en wederhoor hebben gehad. Daarna kunnen we de andere punten bespreken met de diverse portefeuillehouders. Voor de overige onderwerpen krijgt iedere fractie tweeënhalve minuut en de portefeuillehouder krijgt maximaal acht minuten om te reageren. We kunnen niet alle onderwerpen van het afgelopen jaar breed behandelen. We proberen het te doen vanuit de waarneming van onze inwoners. Dat houdt in dat we niet op heel specifieke onderwerpen diep ingaan, maar dat we vanuit het oogpunt van de burger kijken wat belangrijk is en waar de accenten liggen. Het is een spannend proces om te kijken of de uitgesproken verwachtingen haalbaar zullen zijn.

Ik geef nu graag het woord aan de fracties voor hun bijdrage van drie minuten over de financiën.

De heer **Reijenga**: Mijnheer de Voorzitter. Dit is de eerste keer dat de raad de beleidsrekening met het jaarverslag op deze manier bespreekt. De rekening kwam in het verleden eigenlijk niet uit de verf. Het is terecht dat de rekening nu in de schijnwerpers komt te staan. Het is een belangrijk beleidsinstrument van de raad om het college te controleren en te sturen. Het jaar 2003 is afgesloten met een voordelig saldo van ruim EUR 7,5 miljoen. Dat is op zich positief en voornamelijk een gevolg van incidentele baten. De voorziene risico's in de nabije toekomst zijn als voorziening meegenomen. Het saldo gaat deels naar het reservebeleidsplan en deels wordt er een reserve gevormd voor grondbedrijf. In het reservebeleidsplan zit ook EUR 800.000,00 van niet uitgevoerde zaken die in de voorjaarsrapportage opnieuw worden geraamd. De financiële basispositie van Noordoostpolder is een redelijk evenwichtige. Dat wil het CDA graag zo houden. Er is nog veel onduidelijk en onvolledig over de analyse en toelichting van de beleidsvelden en de producten. In die beleidsvelden ontbreken de beheerplannen. Al jaren wordt hierop door diverse instanties gewezen, maar ze zijn er nog steeds niet. In de begroting van 2003 (die is dus gemaakt in de zomer van 2002) staat een compleet overzicht van de stand van zaken. Men was toen al bezig om de zaken op een rijtje te krijgen. Nu, twee jaar later, zijn de beheerplannen, bijvoorbeeld voor groen, nog niet klaar. Het moet nu maar eens uit zijn, vindt het CDA. Het CDA draagt het college op om op korte termijn met die beheerplannen te komen. Uit de rekening blijkt hoe noodzakelijk dit is. Het CDA wil dat onderhoudsbudgetten transparant worden besteed. Dat is nu volstrekt ondoorzichtig. Er wordt een wegenbeheersysteem gebruikt. Waarom wordt de te maken keuze niet aan de raad voorgelegd?

Nu liggen er op diverse plaatsen, naast de wegen, betonblokken met richels. De raad heeft hiervoor nooit gekozen en budget gegeven. Dit zadelt de gemeente op termijn weer op met hoge onderhoudskosten. In een tijd waarin de middelen zo schaars zijn, kan dit niet. Dit leidt tot steeds hogere lasten voor onze burgers. Voor de toekomst moeten risico's en kostenstructuur helder zijn. Ons geduld is wat dit betreft op! Hoe zit het in dit verband met de aanbestedingsvoordelen? Waar zijn die gelden gebleven? De aframing van kredieten is niet in de voorjaarsrapportage te vinden, zoals besloten is in het college. Hoe zit dit precies? Er is onvoldoende discipline bij de budgethouders, zo blijkt uit verschillende beleidsvelden. Het CDA vindt het te gek voor woorden om zo laconiek met schaarse middelen om te gaan. In een aantal gevallen constateert de accountant overschrijdingen van budgetten, die vervolgens niet door de raad zijn goedgekeurd. College, dit kan niet. Het CDA wil de toezegging van het college dat dit niet meer zal voorkomen.

De items in de risicoparagraaf zijn altijd voor discussie vatbaar. Waarom ontbreekt hier de HVC (Huisvuil Centrale Alkmaar)? Of lopen we hier geen risico volgens het college? De lasten van het scheidingsstation rijzen de pan uit. Tot op heden is er nog niets gebeurd, ondanks de toezegging van de taakwethouder. Waarom duurt dit zo lang?

Samengevat komt het hier op neer: het rekeningresultaat 2003 stemt tot tevredenheid en de financiële basis is redelijk solide (houden zo). De beheerplannen moeten op korte termijn komen. Dit is ook een eis van de provincie Flevoland voor het jaar 2005. Er moeten zo spoedig mogelijk transparante onderhoudsbudgetten komen. De analyse en toelichting op beleidsvelden moeten meer kwaliteit hebben. De budgetdiscipline moet maximaal zijn en de verbeterpunten interne organisatie en jaarplannen moeten naar de raad. Het college monitort en rapporteert over de vordering aan de raad. Ik wil specifiek tot de raad zeggen dat we volgend jaar te maken krijgen met een programmarekening. Voor een tweetal programma's zijn de kaders al duidelijk door de raad gesteld. De CDA-fractie roept de raad op ook voor de andere programma's de kaders expliciet te stellen. Er moet duidelijk worden gemaakt wat de raad aan afspraken en prestaties verlangt. Het CDA vreest dat als dat niet wordt gedaan, de zaken zo algemeen worden dat controle een farce wordt.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. Ten aanzien van het financiële beleid van het college wil ik het volgende opmerken. Wat hebben wij ervoor gedaan? Op 3 juni jl. hebben wij ons als commissie gebogen over de positief afgesloten jaarrekening 2003. In die vergadering hebben we al een groot aantal inhoudelijke zaken aan de orde gesteld. Veel van die onderwerpen zijn toegelicht en uiteindelijk konden we instemmen met de cijfers. Er blijft een aantal punten van zorg over. Ik sla die alinea nu over, want ik onderschrijf de opmerkingen die het CDA ten aanzien van de beheerplannen en de kwaliteit van een aantal toelichtingen heeft gemaakt. We hadden daar dezelfde vraag bij.

We willen graag het voor ons belangrijkste deel aansnijden. Dat betreft de kosten van externe bureaus en interims. Dat is onze achterliggende gedachte van de vraagstelling geweest en die is dat nu nog steeds. De manier waarop de beantwoording tot stand is gekomen, stemt ons allerminst vrolijk. Deze bevalling duurde negen maanden en het resultaat is uiteindelijk niet volledig. Volgens ons zou een simpele handeling, met behulp van aangeschafte software, antwoord op deze vraag moeten kunnen geven. Wat is het resultaat? Het resultaat is een overzicht waaruit blijkt dat we aan interims zeer grote bedragen kwijt zijn. Deze bedragen variëren van EUR 19.000,00 tot EUR 23.000,00 per maand voor bepaalde diensten. Het resultaat is dat we een negatief saldo van EUR 500.000,00 op de kostenplaats hebben. We vragen ons af waarom het college dit niet uit zichzelf heeft gemeld aan de raad, en waarom er geen krediet is gevraagd. Wij hebben bijvoorbeeld ten aanzien van een niet gepland beleid, door een motie, afgesproken dat u tot een bedrag van EUR 50.000,00 mocht gaan. Dit bedrag is tien keer zo hoog. Het resultaat is dat wij ons afvragen waarom het college op deze manier met dit onderwerp omgaat. Het college is eindverantwoordelijk voor het personeelsbeleid. U bent verantwoordelijk voor de juiste mensen op de juiste plaats met het daarbij behorende salaris. De Politieke Unie is van mening dat:

- het college duidelijker haar verantwoording moet nemen ten aanzien van het personeelsbeleid.
- het college uiterst zorgvuldig om moet gaan met het inschakelen van interims en externen.
- het college voortaan vooraf moet melden wat het inschakelen van interims en externen kost.
- het college keuzen moet maken tussen een ambtelijk apparaat wat optimaal in staat is om zoveel mogelijk taken en behoeften zelf uit te voeren of overgaat tot het inschakelen van derden.

De Politieke Unie is van mening dat de burger door de opgesomde activiteiten niet overbodig financieel wordt belast.

De heer **Bakker**: Mijnheer de Voorzitter. Zoals de CDA-woordvoerder al zei is dit de eerste, maar ook de laatste keer. Het is namelijk de laatste keer dat we een jaarrekening gepresenteerd krijgen zoals die nu voor ons ligt.

De volgende keer hebben we namelijk een jaarrekening die gebaseerd is op de programmabegroting. Het is ook de laatste keer dat ik als woordvoerder zal optreden voor de fractie PvdA/GroenLinks bij de raadsbehandeling van de jaarrekening. Echter, dat zijn niet de belangrijkste punten.

De rekening is als volgt geanalyseerd met vragen als: wat is het resultaat, wat hebben we gedaan en wat is de burger er beter van geworden? Dan kom ik tot de volgende antwoorden. Het resultaat is onverwacht groot, want we hebben meer geld gekregen dan verwacht, meer geld vrijgemaakt dan begroot en we hebben veel geld niet hoeven terugbetalen. Het college heeft echter niet alles gedaan wat is afgesproken. Op een aantal posten zijn soms grote overschrijdingen van het budget gerealiseerd. Wat heeft de burger daaraan? Het geld dat nu over is, kan in de toekomst worden gebruikt voor nuttige zaken voor die burger. Aan de andere kant is de burger er minder beter van geworden dan was afgesproken, omdat voorzieningen later worden gerealiseerd. Daarnaast moeten er nog enkele kanttekeningen worden geplaatst. Immers, het is niet de verdienste van de gemeente, dat het resultaat zo groot is. Er moet ook worden gevreesd dat een groot deel van wat nu is gereserveerd, van met name Wet werk en bijstand, als sneeuw voor de zon zal verdwijnen, door alle kosten die deze wet in de toekomst met zich zal brengen. Tevens wordt een deel van het resultaat al vastgelegd voor een te verwachten tekort voor het Concern voor Werk. Tot slot is een groot deel van het begrote geld nog niet uitgegeven. Dat moet dit jaar nog worden gedaan. De winst van de gemeente is dan ook zeer beperkt. Naast deze eerste vraaglijn willen wij in het kader van de controle van de gemeenteraad nog een andere vraaglijn bewandelen. Dat is de volgende: zijn de gemaakte afspraken tussen college en gemeenteraad in voldoende mate gerealiseerd en zijn deze resultaten voldoende zichtbaar gemaakt? Deze vragen worden door de fractie van PvdA/GroenLinks niet positief beantwoord. Naast eerdere constatering dat de afspraken tussen raad en college vaak al onvoldoende in de begroting staan, moet bij de rekening worden geconstateerd dat op veel beleidsvelden onvoldoende informatie wordt gegeven over de resultaten. Hierdoor ontbreekt het de raad aan voldoende informatie om tot een positief antwoord te kunnen komen. Als laatste dient uiteraard nog de vraag of de vaststelling van deze jaarrekening en de verdeling van de overblijvende euro's in de verschillende reserves wordt verwerkt. Aangezien de accountant heeft verklaard dat de cijfers een goed beeld geven van de inkomsten en de uitgaven, zullen we over de cijfers geen negatief oordeel geven.

Met betrekking tot de verdeling van de overschotten gaat de fractie van PvdA/GroenLinks akkoord, onder nadrukkelijke vermelding dat het beschikbaar stellen van EUR 350.000,00 extra voor het Concern voor Werk, in de commissie moet worden bediscussieerd en de raad hierover moet beslissen. Verder leeft binnen onze fractie de vraag of de overschotten van de rekeningen zouden kunnen worden besteed aan zaken die, wegens het ontbreken van voldoende geld, niet werden opgepakt. Daarbij werd onder andere gedacht aan een extra investering in de Planetenwijk, waardoor het Kometenbosje behouden zou kunnen blijven. Extra investeringen in Emmeloord-Centrum, zoals het versneld realiseren van voorzieningen. Of extra investeringen in accommodatiebeleid, gelet op de toenemende behoefte aan voorzieningen. Graag vernemen wij een reactie van het college op deze gedachte lijn. Niet zozeer op de voorbeelden die hier genoemd zijn, maar wel over de besteding van het overgebleven geld. Ik wil nog toevoegen dat we verwachten dat het college de volgende jaarrekening zal presenteren met de volgende uitgangspunten:

- Helderheid over de bereikte resultaten.
- Helderheid over de gemaakte afspraken en wat daarvan is waargemaakt.
- Wijze van presenteren die ook voor de gewone burger begrijpelijk is.

De vraag is of met de kwantiteit ook de kwaliteit evenredig stijgt. Daarom wil ik eindigen met een statement en een vraag. De vraag: Hoe kijkt het college aan tegen de specifieke bestemming van rekeningoverschotten? Met als statement: Met de cijfers gaan we akkoord, maar met de toelichting op de cijfers gaan we alleen akkoord als het college toezegt dat dat in de volgende jaarrekening beter is.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Met zoveel prominente sprekers voor je, kun je een aantal dingen laten liggen. Die zijn al gezegd, maar er kan op een andere manier worden gereageerd. Ook in de Rekeningcommissie is namens onze fractie al opgemerkt, en dat willen we hier herhalen, dat de schriftelijke verantwoording en de beleidsrekening matig zijn. We begrijpen niet helemaal waar dat aan ligt. Enerzijds hebben we de indruk dat er veel beleidsinformatie beschikbaar is; die informatie wordt namelijk zonder problemen door de afdeling verstrekt. Anderzijds blijkt het uitermate moeilijk die informatie schriftelijk te verwoorden.

De beleidsrekeningen van de afgelopen jaren zijn daarvan een voorbeeld. Hoe denkt het college daarin verandering te brengen? Is het misschien handig om een deel van het niet gebruikte opleidingsbudget te gebruiken voor een cursus verslaglegging?

Het financiële beleid lijkt nog steeds degelijk te zijn, daarover is al meer gezegd. Het is niet altijd duidelijk welke bestuurlijke voorwaarden en prioriteiten aan de beschikbaar gestelde budgetten zijn ge-

hangen. Dat is dan in het preduale stelsel. Het is nu de verantwoordelijkheid van de raad om prioriteiten goed aan te duiden. Daartoe is al eens een poging gedaan en dat zal meer worden, maar dat was in 2003 nog niet het geval. De vraag is of het voor de burgers allemaal meer transparant is geworden en of zij merken wat er is gebeurd en wat het mag kosten. In veel gevallen worden tijdlijnen overschreden of zelfs helemaal niet gehaald. Een aantal voorbeelden: de promotievideo die zou worden gemaakt en de modernisering die achtergebleven zijn. Heeft dit misschien te maken met het gebrek aan continuïteit van het ambtelijke apparaat? Op het gebied van nota's is al het een en ander gezegd. Er worden veel nota's geschreven door extern ingehuurde deskundigen. Wij vragen ons af of bij het ontstaan van die nota's implementatie plaatsvindt in het apparaat. Tevens vragen wij ons af of er integratie plaatsvindt, zodat niet meteen alle kennis verdwijnt. Gaan college en individuele collegeleden daaraan meer aandacht besteden?

Tot slot nog een vraag aan de wethouder: Kan de wethouder in deze raadsvergadering nog expliciet uitspreken dat de toezegging in de Rekeningcommissie gedaan, door burgemeester en wethouders zal worden nagekomen? De griffier heeft er een keurig lijstje van gemaakt. De heer Reijenga heeft een aantal zaken genoemd. Wij zouden zo'n toezegging zeer op prijs stellen.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. Ik beperk me, gezien de drie minuten, tot twee onderwerpen. Ten eerste de tegenvallende kwaliteit van de beleidsrekening en ten tweede het niet oppakken van onderhoud.

Inzake de kwaliteit van de beleidsrekening wil ik het volgende opmerken. Deloitte constateerde dat de kwaliteit van de analyses en de toelichtingen van kerngetallen voor verbetering vatbaar is. Als gevolg van die constatering is er al veel verbeterd. De analyse en de toelichting op de aanzienlijke verschillen tussen de begroting en de rekening verdienen meer aandacht. Om dat probleem aan te pakken, is meer bewustwording nodig met betrekking tot begrotingsraming en meer discipline ten aanzien van de uitgaven. Niet alleen om de kosten in de hand te houden, maar ook om tijdig producten te leveren waar inwoners recht op hebben. Het college draagt hierin een grote verantwoordelijkheid. Een quickscan van de rekening van een uur levert een aantal interessante verschillen op. Het managerproject ten behoeve van de bestuursondersteuning is dermate voortvarend aangepakt dat de kosten vier keer zo hoog zijn als begroot. Ook de gemeentelijke basisadministratie voor bestuursdiensten leek een financiële tegenvaller. Bij verkeersmaatregelen nam het project duurzaam veilig (met die onnodige 60 kilometer per uur in het landelijke gebied), zoveel tijd en menskracht in beslag dat de begroting een keer over de kop ging. Ik kom hierop nog terug. Wat blijft er over van het beleid om het exploitatiekort van de sociale werkvoorziening naar een verantwoord en acceptabel niveau terug te brengen als we geconfronteerd worden met een verdubbeling van de kosten? Bij Ruimtelijke Ordening blijkt in het kader van archeologie, watertoets Flora- en Faunawet, Vogel- en Habitatrichtlijnen, veel meer onderzoek nodig dan begroot. Dat kost per saldo EUR 330.000,00 extra. Die wetten zijn in 2003 toch niet zomaar uit de lucht komen vallen? De toelichting bij de bouwvergunning is ook prikkelend. Er zijn minder bouwaanvragen waardoor de legesopbrengsten afnemen. De kosten zijn wel 50% hoger dan begroot. Het komt er, samenvattend, op neer dat onze inwoners vaak meer moeten betalen dan is afgesproken. Wij wensen dat daaraan een eind komt. Over het onderhoud signaleert Deloitte over 2003 extra risico's ten gevolge van het ontbreken van beheersplannen. Dit heeft het CDA ook al gemeld. Het ontbreken van tijdig onderhoud is slecht voor de veiligheid, voor het aanzien van de omgeving en ook zorgelijk vanwege de risico's die de gemeente loopt. Ook hier weer een quickscan. Vanwege andere prioriteiten is het meerjarenplan Wegenonderhoud niet in 2003 gemaakt. Daarnaast is er EUR 22.000,00 niet aan wegenonderhoud besteed. Er is ook nagelaten EUR 33.000,00 te besteden aan openbare verlichting, alsmede EUR 15.000,00 voor de bewegwijzering. Geen wonder dat het burgerjaarverslag 2003 een verdubbeling van de klachten signaleert voor verlichting, bestrating en bebording. Dat ook de klachten voor het onderhoud van groen zijn toegenomen, is mede te verklaren uit het feit dat EUR 60.000,00 is blijven liggen voor groenvoorziening. Het is ook opvallend dat in een agrarische gemeente EUR 23.000,00 niet is besteed aan onderhoud van waterkeringen. Het college heeft het ook niet zo op gracht- en waterpartijen, want als noodzakelijk aangegeven onderhoud is EUR 60.000,00 niet aanbesteed.

Tot slot nog iets over de sportaccommodaties. Voor de gymlokalen is EUR 20.000,00 blijven liggen, voor de hockeyvelden en tennisbanen EUR 50.000,00 en EUR 12.000,00.

Allemaal dus minder dan begroot. De beleidstoelichting stelt echter dat er te weinig middelen voor onderhoud zijn. Hoe kan dat? Zelfs de speelplaatsen zijn qua onderhoud EUR 22.000,00 bij de begroting achtergebleven.

Al met al is er in 2003 zeker EUR 0,5 miljoen niet besteed aan onderhoud, terwijl de VVD-fractie daarop wel rekende bij goedkeuring van de begroting. In het raadsvoorstel, paragraaf 1.3 van de beleidsrekening, wordt gewag gemaakt van budgetten die in 2003 niet zijn aangewend. Er wordt niet speci-

fiek bij vermeld dat dit vooral onderhoud betreft. Dat hiermee het resultaat 2003 positief wordt beïnvloed, is helder. Dat het onderhoud alsnog in 2004 zal plaatsvinden via de voorjaarsrapportage, steunen wij. Inmiddels zijn we wel een jaar op achterstand.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. In de beleidscyclus van plannen, uitvoeren, verantwoorden en weer plannen, hoort een adequate effectmeting.

Vanaf dit jaar is dit geen ondergeschoven en vrij technisch onderdeel meer van de voorjaarsrapportage, maar à la dualisme, een afzonderlijke gelegenheid om verantwoording af te leggen richting raad op een breed terrein. Is het beoogde effect bereikt en wat hebben de burgers hiervan gemerkt? Dat zou de rode draad moeten zijn in dit verhaal. Wat ons betreft mag hierbij: hoe kunnen we het effect richting burgers verbeteren?

Van de door de raad beschikbaar gestelde middelen is weer, hoe kan het ook anders gezien de ervaring van de afgelopen jaren, iets overgebleven. Zonder de grote posten, zoals de Wet werk en bijstand en het afromen van de winsten van het grondbedrijf, bedraagt het overschot circa EUR 1,5 miljoen. Daarvan gaan de budgetten die pas in 2004 worden uitgevoerd nog af. De heer Roefs ging daar ook al op in. Het werkelijke overschot bedraagt dan eigenlijk slechts EUR 700.000,00. De constatering is dan wel dat men binnen de budgetten is gebleven.

Over de vermogenspositie is te constateren dat het weerstandsvermogen, zeg maar het vet op de boten van het gemeenteskelet, toereikend is en lijkt te zijn om de tegenvallers op te vangen. De beschikbare reserves zijn EUR 32 miljoen. Die worden vrijwel zonder langlopend vreemd vermogen verwerkt. Deze conclusie, of een verdere interpretatie of een andere financiële beschouwing van het cijfermateriaal, ontbreekt echter in het jaarverslag. Nergens in het jaarverslag wordt geconcludeerd dat het vermogen voldoende of juist onvoldoende is. Vergelijking met de beroemde benchmark of bijvoorbeeld een meerjarenoverzicht, blijft achterwege. De jaarrekening is, ons inziens, te omvangrijk. Voor een verantwoording en beoordeling van het totale financiële beleid, waaronder de vermogenspositie, is de jaarrekening eigenlijk niet goed bruikbaar. Deze is veel te technisch en te weinig transparant. Zeker voor geïnteresseerde leken als de gemiddelde raadsleden. De jaarrekening lijkt meer geschreven voor de provincie en is niet geschikt om heldere conclusies door de raad te laten trekken. Nu nog de uitleg en interpretatie in hapklare brokken presenteren. Misschien is dit een onderwerp voor een aanvullende adviesopdracht, ondanks de vragen van de Politieke Unie. Overigens is het herschikken van de reserves en de voorzieningen een belangrijke verbetering. Het sluit beter aan op de in het bedrijfsleven gangbare methodiek. Ook gezien de baten en lasten per terrein. Verantwoording op basis van financiën betekent niet alleen naar de kille cijfers kijken, maar deze ook interpreteren. De gele pagina's geven op zich een goed en helder inzicht van de baten en lasten per beleidsterrein, alleen nu nog de omslag naar de programma's. Hiervoor geldt dat de interpretatie kerngetallen en de betrouwbaarheid hiervan, van groot belang is.

In de brief van 18 mei jl. van de accountant, worden vraagtekens gezet bij de betrouwbaarheid van die kerngetallen. Zijn onze conclusies dan eigenlijk wel juist? Is een goede effectmeting door de financiële bril eigenlijk wel mogelijk? Er ontbreken nog veel beheersplannen, dit is al meerdere malen opgemerkt. Financiën schept de randvoorwaarden voor alle beleidsterreinen van de gemeente. De financiën zijn in feite dus afgeleiden van de beleidsbeslissingen. Ik ga hierom nu niet in op de gele pagina's. We zouden het namelijk alleen over financiën hebben. Regeren is vooruitzien. Bezuinigingen lijken noodzakelijk gezien de meerjarenramingen. In de najaarsrapportage 2003 hebben wij keuzen gemaakt over de bezuinigingen. Wij volgen de voortgang hiervan kritisch.

Tot slot: de via de OZB of indirect via het Gemeentefonds van de burgers ontvangen bedragen, lijken efficiënt besteed. Of ze ook effectief zijn besteed, zal nog moeten blijken. Deze items zijn al door anderen genoemd en komen in een later stadium terug.

De **voorzitter**: Mevrouw Bij de Vaate zal namens het college op deze opmerkingen ingaan. Het college krijgt iets meer tijd, aangezien alle fracties hun tijd ook hebben overschreden.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Mijnheer de Voorzitter. Ik zal mijn best doen om de items eruit te halen, die in ieder geval direct met financiën te maken hebben. Er is ook een aantal zaken genoemd, dat wat dieper op de portefeuille ingaat.

In eerste instantie de opmerking over de kwaliteit van de analyse. Wij zullen een matrix maken van al de aanbevelingen die de accountant heeft gemaakt. Hoe gaan wij nu intern met ons apparaat om? Dit is een van de zaken die ons zelf ook interesseert.

De begroting 2003 en het overzicht van de beheersplannen, zoals de heer Reijenga zegt, en datgene wat er nu ligt, daarover is inderdaad een verschil te constateren. We zullen daar als college mee aan de slag moeten voor de begroting van 2005. Ik denk dat het ook moet van de provincie.

Ik wil nog een andere opmerking maken in het kader van de transparantie die door een aantal fracties is genoemd, alsmede over de kerngetallen. De kerngetallen die op de gele pagina's staan, zijn door het apparaat op enig moment uitgekozen en door u geaccordeerd bij de begroting en de rekening. Nu wij de programmabegroting hebben, hebben wij gezegd dat we een en ander met elkaar beter zouden moeten beoordelen of zelfs apart formuleren. Het antwoord dat ik hierop van het college heb gekregen, is dat het feitelijk aan u als gemeenteraad is. Hoe wilt u het hebben, wat wilt u precies weten en hoe kunnen we dat dan meten? Als ik mij goed herinner hebben wij destijds afgesproken dat in de werkgroep programmabegroting een aantal van u zitting zou nemen. Zo zou u kunnen vragen wat u wilt weten. Bijvoorbeeld over hoeveel kilometer asfalt er is neergelegd of op welke wegen. Het college is teleurgesteld in het feit dat daarvoor geen namen van raadsleden zijn gekomen. Het betekent dat wij iedere keer weer de discussie kunnen krijgen, zowel bij de begroting als nu. We kunnen deze discussie niet voeren bij de behandeling van de begroting. We moeten dat op een ander moment wat intensiever met elkaar doen. Daarvoor was die werkgroep bedoeld. Ik zou u willen toeroepen: denk er nog eens over na of er toch raadsleden in deze werkgroep zitting kunnen nemen. U heeft er zelf alleen maar profijt van. Zo kunnen we met elkaar de kerngetallen bespreken.

Er is ook een opmerking gemaakt over budgetbewaking. Wij zullen hierop nauwgezetter moeten gaan letten. Er moet goed worden gekeken of het budget niet overschreden wordt. Als dat zo is, dan moet dat worden gemeld bij het college, zodat er eventueel krediet kan worden gevraagd. Voor zaken die over zijn bij onder andere aanbestedingen, zou het mooi zijn als die gelijk bij een voorjaarsrapportage kunnen worden gemeld. Ik wil u er wel op wijzen dat er soms werken zijn, die over een of meerdere jaren heen gaan. Ik denk dat wij hiermee bij de beheerplannen, transparanter en duidelijker kunnen omgaan. We kunnen ook beter laten zien hoe het precies in elkaar zit.

De Politieke Unie maakte een opmerking over externe bureaus en interim's en het negatieve saldo op personele budgetten. Ik kan mij herinneren dat ik tien jaar geleden een overschrijding van f 600.000,00 moest uitleggen op een budget van f 26 miljoen P&O. Mevrouw De Leeuw attendeerde mij daar destijds op. Ik heb het college toen geantwoord dat vergeleken met het te besteden bedrag, dit op zich niet eens zo'n groot bedrag was (percentagegewijs gezien). Dat is overigens geen excuus, maar het geeft wel de grootte aan van waarover we het vanavond hebben. Ik denk dat er ook gekeken moet worden naar het totaal. Dat laat onverlet dat er wel per onderdeel naar de budgetten moet worden gekeken.

Gelet op het totaal en het overschot, genoemd door de heer Vermeulen, meen ik dat in de personele sector is gekozen voor die EUR 50.000,00 overschrijding. Bij het inschakelen van externe bureaus of interim's moet wel binnen het budget van deze overschrijding worden gebleven. Het is inderdaad een overschrijding, maar ik wil u wel wijzen op wat bij de najaarsbegroting is gemeld. Dat betrof de overschrijding bij WOS bij Publiekzaken. Dat ging over EUR 30.000,00 en dat is toen uitgelegd. Op het moment dat het college een voorstel krijgt dat het budget P&O overschreden zal worden, dan heeft u groot gelijk. Echter, op het moment dat er per afdeling op verschillende onderdelen misschien 10 of 20% overschrijding is, dan valt dat binnen de verantwoording van de budgethouders. Het valt dan niet onder niet-gepland beleid. Het heeft met andere zaken te maken. Ik hoop dat ik hier nu voldoende over heb gezegd.

De PvdA/GroenLinks heeft ook iets over budgetoverschrijding gemeld. De winst is beperkt. In een gemeente is winst maken geen uitgangspunt. Het is mooi als er wat overblijft. Het college werkt er naar toe om in ieder geval geen tekorten te hebben en de gelden goed te besteden. De vraag hoe dat nu moet worden verdeeld over de reserves, is geen vraag voor het college. Wij hadden namelijk een opdracht van de gemeenteraad om wat wij over hebben te storten in de saldireserve. Dat doen we ieder jaar. Vervolgens hadden we in deze collegeperiode nog een nieuwe afspraak, namelijk dat we zouden zorgen voor een buffer bij het grondbedrijf met gelden die we zouden overhouden. Dat hebben we gedaan. Het enige waarvoor we zelf een bestemming hebben gekozen, is wat we als "cadeautje" van het ministerie van Sociale Zaken hebben ontvangen. Hierop volgend hebben we nog een ander "cadeautje" gekregen, namelijk de Wet werk en bijstand. Wij vonden het verstandig om die twee cadeautjes maar even aan elkaar te koppelen. Zo hebben we straks nog iets achter de hand. Vervolgens krijgt u bij de beleidsplanning te zien wat er in die saldireserve zit. U krijgt duidelijk te horen wat is afgesproken over de beleidsplanning. Bent u het daarmee niet eens, dan heeft u de mogelijkheid om nieuwe voorstellen te doen.

Over de opmerking van de ChristenUnie dat de schriftelijke verantwoording beter moet, heb ik al gesproken. Ik meen dat de voorjaarsrapportage is verbeterd.

Volgend jaar moet er bij de begroting beter worden ingegaan op de inhoud. We zullen trachten dit bij zo veel mogelijk programma's te doen, in overleg met de portefeuillehouder en de desbetreffende afdeling.

De VVD heeft een aantal zaken genoemd dat betrekking heeft op een tekort of teveel. Het is lastig om daarop nu in te gaan. Het is de vraag of het lijstje met voorzieningen niet is uitgevoerd. Op sommige punten is misschien iets overgebleven. Dat heeft niet alleen te maken met werk dat niet is aanbesteed, maar het heeft ook te maken met werk dat seizoensgebonden is. Een paar voorbeelden hiervan zijn: snoeiwerkzaamheden, die worden allemaal opgedragen voor 31 december, maar worden soms daarna uitgevoerd. Wij betalen niet voordat het werk is uitgevoerd. Dit soort onderdelen zitten er dus ook in.

De heer **Roefs**: Het snoeiwerk komt ieder jaar terug, dus er kan een inschatting voor worden gemaakt. Ik heb in mijn betoog niet gezegd dat alles daarvoor was, maar een groot deel heeft met onderhoud te maken. Misschien net niet het snoeiwerk, dat is een voorbeeld. Ik heb in de rekening gekeken waar het woordje onderhoud specifiek bij staat.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Ik heb daarover een discussie gevoerd met de mensen van de afdeling. Landbouwers hebben een boekhouding van 1 mei tot 1 mei. Dat heeft te maken met hun seizoen. Onze afdeling Groen zou wel een boekhouding willen maken van mei tot mei, dat is helaas niet mogelijk. In gemeenten moet men zich houden aan andere regels. .

De heer Vermeulen maakte een aantal opmerkingen over het vermogen. Is ons vermogen voldoende? Dan komt de vraag waarvoor het voldoende moet zijn. Voor ons weerstandsvermogen is sprake van een aantal regels met bijbehorende formules. Daar komen we goed uit. Er moet ook worden gekeken naar de regels die wij moeten uitvoeren vanuit de wettelijke voorschriften en vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording. Daarop komen we straks terug bij de beheerplannen. Bij de beleidsplanning is daarover ook een aantal zaken vermeld. We krijgen nog de nota afschrijvingen. Ook daarin zullen we de regels die voortvloeien uit de verordening 212 enzovoort, netjes neerleggen zodat u kunt kijken of ons vermogen voldoende is.

Toch blijft over: voldoende waarvoor? Voldoende voor wensen of voor dingen die moeten? Dat is een inhoudelijke discussie. Ik vind het nu wat lastig om te zeggen of ons vermogen wel of niet voldoende is. Dat is afhankelijk van de wensen en de eisen. Ik meen, dat ik nu alle vragen heb beantwoord.

De heer **Reijenga**: Ik had nog een vraag gesteld over aanbestedingsvoordelen en waar de gelden hiervan zijn gebleven, alsmede over de aframing van kredieten waarover het college heeft besloten.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Wij hebben in het college besloten dat wij bij zaken die een lange looptijd hebben in ieder geval binnen twee jaar de kredieten afgeraamd willen hebben. Twee jaar nadat het werk is aanbesteed dus. Er zijn altijd nog wat doorlopende zaken. Voor de onderhoudsbudgetten zullen we nog eens kijken hoe we dat precies kunnen doen. Het is niet zo dat het is overgebleven. Als er goede beheersplannen zijn, met daarbij behorende voorzieningen (met aanbestedingsvoordelen), dan blijven ze in die voorzieningen zitten. Komt er dan nog iets uit de reserves, dan horen wij dat helder te hebben. Vandaar dat wij in het college hebben besloten voor de genoemde twee jaar aframen van kredieten. Wat over is en uit de reserve is gekomen, gaat terug naar de saldireserve, zodat we met elkaar weer kunnen kiezen wat we met het geld willen.

De heer **Reijenga**: Maar wel op een transparante manier.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Uiteraard.

De **voorzitter**: Ik wil mevrouw Bij de Vaate vragen nog even iets te zeggen over de beheerplannen.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Ik ben daarvoor niet de portefeuillehouder. Er is recent goed naar gekeken. Op dit moment constateren we dat wat in de begroting 2003 staat, met betrekking tot de verwachting, niet is uitgekomen. Wij moeten proberen dat zo snel mogelijk te realiseren. Het college zit op dit moment op de lijn voor de begroting van 2005. Wij hopen dan alles binnen te hebben. Of dat gaat lukken, kan ik niet met zekerheid zeggen.

De **voorzitter**: Ik geef de raad nu gelegenheid voor de volgende ronde. Ik vraag u om niet op ieder antwoord in te gaan. Ik vraag uw reactie op wat voor u nodig is met betrekking tot standpuntbepaling voor de besluitvorming.

De heer **Reijenga**: Mijnheer de Voorzitter. Ik beluister in de raad een aantal gemeenschappelijke zaken. De toelichting en analyse zijn voor de raad niet duidelijk genoeg. Daarover moeten we een af-

spraak met het college maken. De wethouder heeft een positieve grondhouding, maar ik denk dat dat niet voldoende is. Wij willen van het college duidelijk een plan van aanpak hoe een en ander zal verbeteren. Voor de beheerplannen geldt precies hetzelfde. Dat is ook door meerdere fracties gezegd. Ik begrijp van de wethouder dat het nog voor de begroting van 2005 wordt geprobeerd.

Over kredietoverschrijdingen is ook meermalen gesproken. Het college moet duidelijk maken hoe het overschrijdingen wil tegengaan. Dat er geen ontsnappen meer mogelijk is voor de budgethouders, zeker niet als het om kredieten gaat die door de raad zijn toegestaan. Die transparantie moet duidelijk zijn. Ik wil de raad oproepen - het college bij monde van mevrouw Bij de Vaate ondersteunde dit ook - zelf zijn zaken te bepalen. Niet te veel vertrouwen op het college, maar zelf bepalen welke resultaten en effecten we willen zien. Dat moet het college niet doen. We moeten het gewoon zelf voorleggen aan het college. We moeten de hand in eigen boezem steken.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. Het zal u niet verbazen dat ik vooral insteek op het onderwerp dat we hebben genoemd. Het genoemde bedrag van EUR 500.000,00 is een optelsom van kleine bedragen, maar het gaat dan wel om 3% van het totaal, dat neerkomt op EUR 10,00 per inwoner. Het is toch zo dat het college uiteindelijk verantwoordelijk blijft voor het totale beleid en tussentijds regelmatig de balans op dient te maken? De wethouder heeft gezegd dat zij bij de najaarsrapportage een tipje van de sluier zal oplichten. De vraag die voor ons blijft is: hebben we met het opstellen van het bezuinigingsplan wel het onderste uit de kan gehaald? Hebben we wel de juiste bedragen genoemd of had dat misschien scherper gekund? Ik denk dat personeelskosten, inclusief motivatiebeloningen en dat soort zaken, redelijk voorspelbaar zijn. Natuurlijk valt het wel eens tegen, maar hopelijk slagen we er ook wel eens in om het te laten meevallen. De Politieke Unie stelt het college, maar eigenlijk de raad, voor om dit onderwerp als eerste onderwerp mee te nemen in september in de Rekenkamercommissie. Misschien dat de andere fracties hun mening daarover kunnen laten horen. Ten aanzien van de verklaring die de heer Voorberg heeft voorgelezen kan ik melden dat de Politieke Unie akkoord gaat met de cijfers en de inhoud van de rekening 2003.

De heer **Reijenga**: Wilt u ook reageren op de opmerkingen die ik naar voren heb gebracht? Kunnen we daar gemeenschappelijk iets mee?

De heer **Haagsma**: Ik heb in de eerste ronde mijn opmerkingen niet genoemd, omdat ik de door u gemaakte opmerkingen met betrekking tot de beheerplannen, de toelichting en de andere zaken, onderschrijf.

De heer **Bakker**: Mijnheer de Voorzitter. Reagerend op de antwoorden van het college, kan ik zeggen dat het college mij tevreden stemt met de reactie op de verschillende onderdelen. Wij kunnen ons goeddeels vinden in de suggesties, voorstellen en oproepen die door de CDA-fractie worden gedaan. Ten aanzien van hoe we moeten omgaan met het vaststellen van programmabegroting en vervolgens de rekening die daarop volgt meen ik dat we als raad hierin een verantwoording hebben. Daarnaast heeft het college ook een verantwoording, die vastligt in allerlei verordeningen en richtlijnen. Ook de accountant heeft daarin een traject. Ik ben het met u eens dat we over de samenstelling van de programmabegroting als raad een grotere verantwoording hebben dan we tot nu toe hebben waargemaakt. Dan zullen we, denk ik, in de komende maanden nog wel een slag moeten slaan. We moeten dat doen in overleg en samenwerking met het college. We kunnen het college natuurlijk niet opzaden met onhaalbare doelstellingen. Laten we dat ook met elkaar vaststellen. In die zin moeten we nog eens goed met elkaar overleggen hoe we dat gaan oppakken.

De heer **Haagsma**: Mag ik daarop nog iets zeggen? De wethouder heeft net terecht een aantal opmerkingen gemaakt. Ik denk wel dat het goed is om nu concrete afspraken te maken en te zorgen dat we bij wijze van spreken een datum prikken. Anders blijft het weer liggen.

De heer **Bakker**: Om in zo'n groot verband een datum te prikken, valt niet mee. Ik zou de oproep willen doen dat het seniorenconvent en commissie I zichzelf de opdracht geven om dit op de agenda te zetten om daarin verdere stappen te zetten. Dat lijkt mij een hanteerbare en praktische oplossing. Ten aanzien van het voorstel van de Politieke Unie om aan de Rekeningcommissie bepaalde opdrachten te geven, denk ik dat dit niet haalbaar is. De Rekeningcommissie is een zelfstandig orgaan.

De heer **Haagsma**: Ik bedoel daarmee dat het als onderwerp in de Rekeningcommissie zelf aan de orde moet worden gesteld.

De heer **Bakker**: Goed, dan is het aan alle raadsleden en/of fracties of de gehele raad om suggesties aan te leveren aan de Rekenkamer. U heeft er al een gedaan.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Ik kan beginnen met mevrouw Bij de Vaate gerust te stellen. Ik heb vertrouwen in uw gemaakte opmerkingen met betrekking tot de werkgroep die zich bezighoudt met het stroomlijnen van de verantwoording: ik heb ooit eens gehoord dat het de bedoeling was dat er zo'n groepje kwam. Dat is wel eens aangekondigd toen we bezig waren met de voorbereiding van de duale begroting. Daarna heb ik er eigenlijk niets meer over gehoord. Ik had er natuurlijk ook naar kunnen vragen. Ik kan mevrouw Bij de Vaate en het college melden dat ik daarin, namens onze fractie, wil plaatsnemen. Misschien volgen er nog meer, zodat de club compleet wordt. Dan kunnen we gelijk volgende week aan de gang.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. Het is altijd heel interessant om te luisteren naar de opmerkingen in eerste termijn van de collegefracties, die met veel inzet kritiek uiten op het college. In de tweede termijn blijft er dan heel weinig van over.

De heer **Reijenga**: Kunt u dat duidelijk maken?

De heer **Roefs**: Dan moet u tegen het voorstel van het college zeggen dat u het er niet mee eens bent.

De heer **Reijenga**: Het college doet de toezegging dat het die zaken wil gaan uitvoeren.

De heer **Roefs**: Dan moet het college eigenlijk het voorstel terugnemen en met een ander voorstel komen. Dan ben je consequent. Wij hebben dat niet naar voren gebracht.

De heer **Reijenga**: Wij hebben het over de beleidsrekening en die heeft het CDA niet afgewezen.

De heer **Roefs**: Nee, dat is me duidelijk en dat valt me altijd op. Ook van de heer Bakker van PvdA/GroenLinks hoorde ik afkeurende woorden. Ik denk dat als je dergelijke stevige woorden gebruikt als collegefractie, je daaruit ook je consequenties moet trekken. We hebben gevraagd om meer toelichting.

De heer **Bakker**: In mijn laatste woorden heb ik gezegd dat wij ervan uitgaan dat het college toezeggingen doet om de jaarrekening volgend jaar beter toe te lichten.

De heer **Roefs**: Dat hoor ik al een aantal jaren, met name in deze collegeperiode. U doet er helemaal niets mee.

De heer **Haagsma**: In de periode daarvoor ook, neem ik aan. Toen ging de VVD-fractie wel altijd akkoord.

De heer **Roefs**: Het probleem is dat we dat heel vaak hebben aangekaart en nu ben ik in de positie om het bij u aan te kaarten.

De heer **Haagsma**: Daarom breng ik dat ook even in herinnering.

De heer **Roefs**: We hebben gevraagd om een betere uitleg bij de toelichting in de rekening, dat is al vaker gevraagd. Wij vinden dat heel belangrijk. In de begroting is volgens ons een precies bedrag opgenomen, waarbinnen iets moet worden uitgevoerd. Je kunt dat niet zomaar verdubbelen of verviervoudigen. Ik sluit me uiteraard aan bij de vraag van het CDA, waarom zou ik dat niet doen. Dan heb je geen oppositie meer.

De heer **Reijenga**: Ik vind het uiteraard een prima opmerking.

De heer **Roefs**: Mijn conclusie op hoofdlijnen is dat het college toch liever bezig is met nieuwe zaken dan met onderhoud en dat is dan ook de teneur van mijn verhaal.

Ik zie vaak bij overschrijding van de begroting een overschrijding op interessante gebieden. Dat kost veel geld, waarom we niet hadden gevraagd. Aan de andere kant wordt er niets gedaan aan het onderhoud, waarom we wel hadden gevraagd. Daarom heb ik concreet gevraagd of het college een ex-

tra bedrag voor het onderhoud kan reserveren van dat grote overschot dat er nu is. Zo kunnen we de achterstand van vorig jaar een beetje inlopen. Ondanks het feit dat dit in ieder geval bedragen in de voorjaarsrapportage 2004 zijn.

Ik wil ook nog wel iets zeggen over de personeelszaken, waarover de Politieke Unie weer met veel geweld met een voorstel komt. De P.U. vraagt om een dikke notitie. Wij steunen het college in deze zin, althans voor zover dat nodig is. Het college blijft binnen de randvoorwaarden voor het personeelsbeleid. Interims zijn soms nodig om kwaliteit binnen te krijgen. Net zoals loonwerkers worden ingehuurd door onze akkerbouwers. U heeft het voor een deel zelf in de hand, want u vraagt zelf om nota's en een uitwerking hiervan. Ik meen dat je dan ook moet zeggen dat je zelf meer personeel moet aanstellen, maar dat wordt niet gedaan.

De heer **Haagsma**: Dan heeft u slecht geluisterd, om meteen maar de inhoud van uw bijdrage een beetje te relativiseren. U spreekt over een dikke nota, uw bijdrage is ook dik. Het zijn twee kantjes, het is maar wat je dik noemt.

De heer **Roefs**: Ik denk dat we het over verschillende nota's hebben. De notitie die de heer Dibbitts heeft gevraagd.

De heer **Haagsma**: Die ligt toch voor u?

De heer **Roefs**: Ik heb het over een heel ander verhaal.

De heer **Haagsma**: Dat wordt dan nog interessant. Inhoudelijk staat het op drie kantjes. Dat scheelt dus 50%.

De heer **Roefs**: Precies en dat is nu net waar ik over val. U vindt dat blijkbaar marginaal en ik niet. Ik had als enige concrete vraag of het niet verstandig is om toch een stukje van het budget wat dit jaar over is, te reserveren voor specifiek onderhoud om de achterstanden die we hebben opgelopen in 2003 weg te werken.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Als we dan toch bezig zijn om een verdere bestemming te zoeken voor het overschot, dan heb ik er in eerste termijn voor gepleit om nog eens een advies in te winnen. Ik stel voor, ondanks de vragen van de Politieke Unie, om eens te gaan kijken in hoeverre we de leesbaarheid van de jaarrekening kunnen verbeteren. Dan gaat het mij om de vermogenspositie en de interpretatie. Niet zo zeer over de gele pagina's, waarover de vorige sprekers het al hebben gehad. Ik vind de leesbaarheid van de beleidsrekening zwaar onder de maat; dat kan een stuk beter. Er moet een korte en duidelijke uitleg komen over de bedragen en de daarbij behorende omschrijvingen. Daarop staat bijvoorbeeld een conclusie over het vermogen, in positieve of negatieve zin. Ik vraag me af waarom grote concerns en beursgenoteerde ondernemingen hun jaarverslagen wel redelijk leesbaar kunnen maken en waarom slaagt een gemeente daar niet in? Daarom heb ik gevraagd om een beperkt budget, om eens een notitie te laten schrijven over de leesbaarheid.

Voor de rest lijkt de opmerking van het CDA met betrekking tot de beheersplannen duidelijk. Wij onderschrijven die opmerking. Overigens ben ik het ook eens met de PvdA/GroenLinks, die zegt dat de besteding van de reserve voor het Concern voor Werk dat via de commissie Moet gaan. Dan heb je een breder perspectief. Ook dat onderschrijven wij.

Tot slot over de uitdaging die de heer Nentjes is aangegaan: ik wil ook wel zitting nemen in een kleine groep om de leesbaarheid van de jaarrekening wat te verbeteren. Ik neem aan dat de heer Roefs, vanwege zijn gemaakte opmerkingen, zich ook zal scharen bij dat kleine te vormen groepje.

De heer **Roefs**: Ik zal de VVD-fractie polsen en wij komen zeker met een kandidaat.

De **voorzitter**: Ik wil de fracties vragen naar het voorstel van de VVD-fractie te kijken: om van de overgebleven saldi geld over te hevelen naar de post onderhoud.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Mijnheer de Voorzitter. De VVD-fractie doet het voorkomen alsof er een achterstand is op het onderhoud. Dat is dus niet het geval!

De heer **Roefs**: Dat is onjuist. In de voorjaarsrapportage 2004 worden de bedragen inderdaad weer opgevoerd. Toch is er een achterstand in 2003, al was het maar omdat het prijspeil niet wordt meegenomen. De heer Mulder komt wat laat binnen, reageert toch, ondanks dat hij de eerste termijn niet

heeft gehoord. Ik doe het college een voorstel. Ik noem geen groot bedrag, ik vraag alleen of er nog eens naar kan worden gekeken. De achterstand die is opgelopen en die u niet dekt in de voorjaars-rapportage, neem die mee.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: De heer Mulder hoeft de eerste termijn helemaal niet te horen, want wij hebben hierover in het college al intensief gesproken. Het is dus zo dat we precies weten waar het over gaat. Het is geen achterstand, dat heb ik u al uitgelegd. Het is gewoon aanbesteed. We tekenen pas af als iemand het werk klaar heeft. Dat was nog niet het geval op 31 december 2003.

De heer **Roefs**: Ik wil dat het onderhoud in 2003 gebeurt als het op de rekening van 2003 staat.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: U wilt bomen gaan snoeien als de bladeren er nog aan zitten, dat is niet slim!

De **voorzitter**: We gaan geen discussie overdoen. De heer Roefs doet een voorstel om een deel van het batig saldo aan onderhoud te besteden. Een gedeelte van het college zegt dat dit niet hoeft, omdat er geen echte achterstand is. Is er iemand die dit een sympathiek idee vindt en dit wil ondersteunen? Dan kunnen we het wat korter houden. Wil mevrouw Bij de Vaate nog verder reageren namens het college?

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Misschien kan ik een briefje laten rondgaan, waarop namen kunnen worden genoteerd voor de werkgroep, maar ik heb er al twee, dus het gaat heel goed.

Ik ben nog een toezegging schuldig over de beheerplannen. Ik kan namens het college zeggen dat wij er volgende week over praten. Als we denken dat we het niet halen, dan komen we met een voorstel naar u toe.

De **voorzitter**: Mag ik even proberen samen te vatten wat de gezamenlijke mening van de raad zou kunnen zijn en waar ik van het college geen afwijzende reactie op heb gekregen?

Ik concludeer dat het college ten aanzien van het beheerplan op korte termijn duidelijkheid wil. We moeten het najaar van 2004 gebruiken om hiervoor voorbereidingen te treffen, zodat een en ander voor 2005 klaar is. Ik heb begrepen dat de oproep is gedaan om overschrijdingen zo veel mogelijk te beperken en inzichtelijk en transparant te maken. Daarover verschilt het college niet met u van mening.

De heer **Reijenga**: Het mag niet meer voorkomen, dat is het woord.

De **voorzitter**: Ja, maar u kunt dat nooit met een schaarje knippen. Laten we zo reëel mogelijk proberen te ramen. Daarbij horen meevallers, maar ook tegenvallers. Zijn de tegenvallers ernstig dan zal het college hierover tijdig bij de raad komen. Ik heb uw intentie begrepen en die is ook heel helder bij het college.

Over de transparantie van de kerngetallen is de oproep gedaan om dat niet alleen als college, maar ook met de raad te doen. Hiervoor is al een aantal namen genoemd. Dit wordt via de griffie op de agenda van het eerstvolgende seniorenconvent gezet. Zo kunnen we daarover verder praten. Dat waren in hoofdlijnen de punten.

De heer **Bakker**: Er is nog geen concreet antwoord gegeven op de vraag over reservering voor Concern voor Werk. Daarover zijn we in commissie en raad besluitvormend bezig.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Het is een voorziening. U moet het net zo zien als een meevallertje in uw persoonlijke situatie. Als het geld moet worden uitgegeven, dan komen we absoluut bij u terug.

De **voorzitter**: Het college kan de voorziening niet zo maar zelf besteden. Er zal een apart krediet door de raad moeten worden vastgesteld.

De heer **Vermeulen**: Ik heb nog helemaal niets gehoord over mijn kleine voorstel met betrekking tot een adviesopdracht om de leesbaarheid in die rekening te verbeteren. U zegt wel dat de transparantie moet worden verbeterd, maar wilt u hierop even op ingaan. Ik zeg het niet voor niets.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Ik denk dat u gelijk hebt. Wij zijn altijd te intensief bezig met de rekening. U zegt eigenlijk: probeer daar eens afstandelijk naar te kijken. Ik neem uw verzoek mee naar

de commissie Financiën, ik heb geen idee wat het meer gaat kosten. Ik kom er zeker op terug in commissie I.

De **voorzitter**: In mijn formulering heb ik dat gevat onder het woord transparantie. Ik wil het hierbij betrekken, ook in overleg met de fractievoorzitters. We moeten hierover van tevoren duidelijkheid hebben. Verwachtingen en resultaten moeten op elkaar worden afgestemd. Dan komt het wel goed. Daarover moeten we niet heel dual praten.

De heer **Vermeulen**: Ik ben blij met het antwoord van de wethouder.

De heer **Reijenga**: Ik wil dit ondersteunen maar het woord transparantie heb ik vooral in relatie gebracht met onderhoudsbudgetten. Dat moet transparant gebeuren.

De heer **Vermeulen**: Ik dacht dat mijn fractie, en ook andere fracties, de kengetallen op de gele pagina's bedoelden. De conclusies die we daaruit moeten trekken.

De **voorzitter**: Het is allebei, maar we hebben in het begin van deze periode afgesproken, dat we een aantal dingen voor het eerst doen. Het zijn nieuwe dingen, die regelmatig moeten worden geëvalueerd. We moeten elkaar geen onnodig werk laten doen, maar het zo duidelijk en helder mogelijk maken. We hebben geconstateerd dat het niet altijd in eerste instantie lukt. De oproep van een aantal kanten is dat het beter en duidelijker kan. Laten we daar onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor nemen. We moeten elkaars verwachtingen goed weten. Ik begrijp dat die toezegging nu is gedaan. Mag ik dan concluderen dat we deze ronde kunnen afsluiten? We zijn aardig binnen de tijd gebleven.

Ik ga met u naar het blok waar het de portefeuille van de burgemeester betreft. Voor dat blok zal de heer Reijenga het voorzitterschap op zich nemen. Ik geef de leiding dan ook gaarne aan hem over.

De heer **Reijenga**: Het tweede blok gaat over de relatie met de burgers. We doen dat weer in drie ronden. Iedere fractie krijgt tweeënhalve minuut om een stelling neer te zetten. Dan krijgt de portefeuillehouder acht minuten om daarop te antwoorden. De rest van de tijd gebruiken we voor discussie, dat is eigenlijk de derde ronde in concluderende zin. We kunnen dan na een half uur duidelijk hebben wat we vinden en wat er eventueel moet verbeteren binnen dat gebied. Als onderlegger voor relatie met burgers ligt er het burgerjaarverslag, de aandacht voor resultaten in plaats van processen, de geboden inspraak, communicatie en PR. Daarover zal het gaan. Eerst komen de fracties aan de beurt en daarna de portefeuillehouder, in deze de burgemeester.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. De relatie met de burgers: wat hebben we ervoor gedaan? De gemeente heeft in het afgelopen jaar op papier ontzettend veel aan de relatie met burgers gedaan. Bij de beleidsvelden en public relations staat keurig omschreven wat het beleid is. Dat strekt zich uit van individuele voorlichting aan de balie en publieksinformatie via de persuurtjes tot organiseren van beurzen, informatieavonden en het organiseren van hoorzittingen. Dan het resultaat. Op een aantal concrete onderwerpen is door inspraak en reacties van burgers iets aan de voorgenomen plannen veranderd. Lees bijvoorbeeld in het burgerjaarverslag ten aanzien van Emmeloord-Centrum: het direct betrekken van de mening van de inwoners over betaald parkeren bij het onderzoek naar parkeermogelijkheden voor een parkeergarage op De Deel. Als ik dat lees, vraag ik me altijd af wat dat voor concreet resultaat oplevert. Ook bij het verkeersplan Emmeloord, daar heeft het college een meerderheid van de raad achter zich gekregen om te werken aan een beter verkeersplan. Een logische actie, want driekwart van de polderbevolking liep te hoop. Een goede actie dus, zeggen ze tegenwoordig van een bepaald sterspotje. Waar het om gaat is: wat is de burger hier beter van geworden? Als het om deze twee specifieke punten gaat, is dat weinig. We kennen immers de planning van Emmeloord-Centrum en de planning van het verkeersplan. Dat is meteen een punt van zorg voor de fractie van de Politieke Unie. In onze bestuurlijke structuur zijn we zo gebonden aan termijnen en werken ambtelijke molens traag.

Door die termijnen, tenminste dat veronderstellen we, want slechts in enkele gevallen zijn de wettelijke termijnen van tien tot veertien weken, van bijvoorbeeld behandeling van bezwaarschriften, gehaald, aldus het burgerjaarverslag. Dat werkelijke inspraak en dienstverlening op deze manier niet echt geloofwaardig overkomen, is een understatement.

De burger is gebaat bij een realistische planning van zaken. Snelheid en duidelijkheid bepalen de geloofwaardigheid en bepalen ook de betrokkenheid van burgers bij de politiek in de nabije en in de verre toekomst.

De heer **Bakker**: Mijnheer de Voorzitter. Voor wie doen we het? Dat zou de centrale vraag moeten zijn van het gemeentebestuur en van iedere handeling van de in dienst zijnde ambtenaar, waarbij deze vraag kort en krachtig kan worden beantwoord met: voor de inwoners. Daarbij moeten we er echter wel een dimensie aan toevoegen, namelijk de kwaliteit van het product dat wordt geleverd. De gemeente kent immers geen concurrenten. De klantvriendelijkheid kan dan ook niet worden afgemeten aan het komen of wegblijven van klanten. Eigenlijk zou het naar onze mening ook niet nodig moeten zijn, dat klantvriendelijkheid moet worden gemeten. Immers, iedere burger, iedere organisatie en ieder bedrijf zal over deze gemeente de volgende uitspraak moeten kunnen doen: 'Bij de gemeente Noord-oostpolder word je altijd snel, goed en op een prettige manier geholpen. Als de gemeente je niet zelf kan helpen, zorgt ze ervoor dat je verder komt'. Helaas is dat nog niet het beeld dat overeenkomt met de werkelijkheid. Het volgende beeld overheerst nog steeds: typisch een ambtelijke organisatie waar je van het kastje naar de muur wordt gestuurd, of waar men je in de kou laat staan. Voorbeelden: natuurlijk, negatieve voorbeelden blijven altijd heel lang hangen. De positieve voorbeelden zijn eigenlijk gewoon en hoor je niet.

De gemeenteraad is de gekozen vertegenwoordiger van de bevolking. Ofwel de ultieme burger. Je mag toch verwachten dat die burger goed wordt bediend. We hebben hierover al in een eerdere ronde moeten constateren dat de ultieme burger slecht wordt bediend ten aanzien van de informatie. Dat lijkt haast op minachting van de gemeenteraad. Als de gemeenteraad al zo wordt behandeld, hoe gaat het dan met de gewone burger? Ook hier maar een enkel zeer recent voorbeeld: een inwoner belt met een ambtenaar. Deze betreffende ambtenaar is niet aanwezig en een collega neemt de telefoon op. Tot zover prima. Wordt er vervolgens gevraagd naar het verzoek van de inwoner en wordt dit verzoek serieus genomen? Nee, er wordt slechts meegedeeld dat de betreffende ambtenaar niet aanwezig is. Omdat de betrokken burger zelf doorzet en vraagt om een kort bericht te maken voor de betreffende collega, komt de informatie gelukkig wel bij de juiste persoon terecht. Ook in het burgerjaarverslag komt naar voren dat de kwaliteit van beschikkingen en informatie kan worden verbeterd, alsmede de bejegening en de manier waarop de klant tegemoet wordt getreden. De volgende conclusie kan worden getrokken: nog niet alle contacten tussen inwoner en gemeente worden op een bevredigende manier onderhouden.

Samenvattend: de fractie van de PvdA/GroenLinks is van mening dat er in 2004 aantoonbare verbeteringen moeten komen in de dienstverlening van de gemeente. Dit moet tot uiting komen in betere informatie en vermindering van klachten en bezwaren.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. In de relatie met de burger missen wij het spontane contact van het gemeentebestuur met de bevolking. Bijvoorbeeld door het tonen van belangstelling bij feestelijkheden in de gemeente en dorpen. Het kost wat extra inspanning, maar het is het waard. Een ander punt is de communicatie en PR. Dit laat nogal wat te wensen over. Er wordt veel aan gedaan, maar toch lopen we iedere keer weer tegen een situatie aan dat burgers zeggen dat ze niet weten hoe iets zit. Ze weten ook niet wat er kan en hoe iets komt. Blijkbaar zijn we als gemeente niet in staat om een boodschap helder over het voetlicht te brengen. Misschien vinden we het ook wel goed zo. We zeuren alleen als we op een warme voorzomeravond het fenomeen verantwoordingsraad handen en voeten proberen te geven.

In het burgerjaarverslag wordt onder het kopje 6.7 bevindingen, de vinger bij een aantal onvolkomenheden gelegd. Sommigen hebben met betrekking tot vertegenwoordiging en hoorzittingen een mandaat. De bezwarencommissie vraagt aandacht voor vaardigheden van de vertegenwoordigers. Zij vraagt ook om bevoegdheden ofwel de wil en de kunde misschien iets van het standpunt af te wijken. Kan het college ons vertellen of er wat aan wordt gedaan? Misschien kunnen we als raad een beetje helpen.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Het contact met de burger en de gemeente loopt via de Bestuursdienst, het ambtelijk apparaat, via het college en via de raadsleden. Voor de inwoners zijn die nog steeds één pot nat. Hoewel er voor ons, zeker als je in de oppositie zit, wel degelijk verschillen zijn. Het kwaliteitsplan dienstverlening dat we hebben aangenomen, biedt belangrijke handvatten om de dienstverlening te verbeteren. Het blijft vooral afhankelijk van de invulling door mensen. Dat is tegelijkertijd ook de achilleshiel. Als we kijken naar het college, zijn we mooie beloften tegengekomen in het collegeprogramma. We zien echter tegelijkertijd steeds meer besloten commissievergaderingen en gedurende lange tijd een digitaal ontoegankelijke gemeente in het weekend. Opmerkingen van burgers, bedrijven en instellingen dat het college toch minder toegankelijk is dan beloofd, ze worden wel heel erg afgeschermd. Een burgerjaarverslag waarin toch wel erg creatief met de werkelijkheid is omgegaan. Ik wijs naar de bladzijden 5, 4 en 11. Klachten over ontbrekende infor-

matie met betrekking tot activiteiten rondom De Deel, de kermis op de Paardenmarkt enzovoort. Een PR die duidelijk onvoldoende wordt ervaren en acquisitie die nog op poten moet worden gezet. In de afgelopen raadsperiode zijn echter negatieve en positieve voorbeelden van inspraak te noemen. Die moeten we zeker niet onvermeld laten. Negatief is het manipuleren tijdens de bijeenkomst Duurzaam veilig in het buitengebied. Positief zijn de verkeerscirculatieplannen in Emmeloord, hoewel er nog steeds geen schokkende grond voor is en daarover raakt dan menig inwoner van dit gebied erg verontwaardigd. Overleg met het college wordt door veel instanties en instellingen te vaak omschreven als veel kletsen en weinig zeggen. Een duidelijke vooruitgang is voor ons wel het digitale loket, de via internet toegankelijke gemeente. De gemeenteraad en de fracties, beide volksvertegenwoordigers, worden veelvuldig benaderd door inwoners en bedrijven. Zij maken daardoor deel uit van de gemeente.

Wij, gemeenteraadsleden, zijn degenen die in informele en formele zin aanwezig zijn bij veel activiteiten binnen deze gemeente. Als raad zijn wij nog steeds zoekend naar een herkenbare eigen plek binnen deze gemeente. Positief zijn ook de inspreekrechten in de raadsvergaderingen en commissies. Deze maken de raadsvergaderingen niet alleen levendiger, maar ook de afstand tussen burger en politiek kleiner. Het wordt zo ook duidelijk hoe de mensen echt over ons denken, hoe ze ons zien en ervaren. Door een aantal veranderingen is de afstand formeel tussen inwoners en gemeente kleiner geworden, maar kan aan de verhouding tussen de inwoners en de gemeente nog veel worden verbeterd. Ons statement is dan ook: overdadige regelgeving verscherpt de handhaving en lastenverhoging. Onbegrijpelijke besluitvorming en onvoldoende dienstverlening hebben een veel negatievere uitwerking op de afstand tussen gemeente en burger, dan de positieve inspreekmogelijkheden en digitale bereikbaarheid.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. De verwachtingskloof ten opzichte van de burgers is in 2003 niet kleiner geworden. De communicatie is niet altijd goed verlopen. Het politieke jaar werd beheerst door de ziekenhuisproblematiek. Dat was bepaald geen voorbeeld van hoe er met burgers moet worden omgegaan. Zowel de raad als het college moet, onzes inziens, het boetekleed aantrekken. Dat hebben we dan ook gedaan. Verbeteringen zagen wij bij de structuurvisie 2030 en Emmeloord-Centrum. De indruk dat wij maar wat doen, is nog lang niet weg bij de burgers. Zij zijn van mening dat er vooral over hen, maar niet met hen wordt geregeerd. Op zich zijn initiatieven als het uitrollen van een website, het kwaliteitsplan dienstverlening, de nota Communicatiebeleid en het laagdrempelig maken van het dienstloket toe te juichen. Het gaat om de grondhouding en de attitude, niet alleen bij ons als raad, maar ook in alle haarvaten van een gemeentehuis. Een heldere en eenduidige uitleg over het hoe en waarom van alle besluiten kan veel frustraties wegnemen. De verhouding in de samenleving wordt manifest in de claimcultuur. De overheid, zittend in een glazen huis, zal daarmee moeten leren omgaan. De burgers verwachten nu eenmaal een rechtvaardige, zie de nota Handhaving, doelmatige en efficiënte overheid die er voor hen is en niet andersom. Door het dualisme zouden wij meer tijd moeten vrijmaken voor onze volksvertegenwoordigende rol. Hoe is een goede harmonie te krijgen in het enerzijds sturen op hoofdlijnen en het anderzijds in willen en moeten gaan op individuele vragen van burgers. Ook al zijn wij overigens ingehuurd voor het collectieve belang. Volgens ons is de enige manier elkaar regelmatig te corrigeren en scherp te houden en dus het debat in te gaan. Daar zijn we voor! Dan wel op hoofdlijnen van beleid en in alle openbaarheid. Transparantie van beleid is volgens ons de missie van 2004.

Mevrouw **Wongergem**: Mijnheer de Voorzitter. Ik zal proberen nog iets toe te voegen. In het sociaal jaarverslag 'Werken bij de gemeente Noordoostpolder', komt uit de interviews met alle medewerkers en de OR naar voren dat men zoekende is in naar zijn plaats in de nieuwe organisatie. In hoofdstuk 3, met als kopje 'dualisme een verwarrende zoektocht voor ons allemaal', wat wordt de burger er beter van (want daar werken wij toch voor?). De CDA acht het zorgelijk dat het ziekteverzuim weer is opgelopen tot 7.7%. Wij vragen dan ook aan het college hoe het actieplan verloopt dat in het jaarverslag is vermeld. Hoe gaat het college dit ziekteverzuim verder aanpakken? De vraag bij dit verslag is ook: kan de burger al merken dat de kwaliteit van de huidige dienstverlening beter wordt en hoe meten we dit? Het is moeilijk de kwaliteit te meten, zo blijkt uit het burgerjaarverslag. De CDA-fractie daagt u uit meetbare doelen te maken, zodat we de kwaliteit beter kunnen meten.

Het CDA acht het betrekken van burgers bij beleid heel positief. De CDA-fractie pleit voor een betere terugkoppeling naar de burgers voor een verdere afwikkeling van de beleidszaken. Neem bijvoorbeeld Emmelhage, burgers bellen ons op om te weten te komen wanneer daar wordt gestart.

Ze hebben hun huis al verkocht en willen zo snel mogelijk gaan bouwen. Er is beloofd dat in 2004 kan worden gestart. Wij vinden dat daarover duidelijkheid moet komen, want dit soort zaken houdt de burgers in onze gemeente bezig.

In hoofdstuk 6 wordt aangehaald: de commissie van advies voor bezwaarschriften. Nu kan ik het rijtje wel weer opnoemen, maar de heer Nentjes heeft dit al gedaan. We willen nog wel benadrukken dat de vaardigheden een belangrijk punt zijn om de goede verhoudingen tussen de medewerkers hier en onze burgers te bevorderen.

De burgemeester: Ik heb er behoefte aan om even in algemene zin te reageren. Daarmee wil ik proberen een aantal antwoorden te geven. Wat we constateren is dat we inderdaad weinig meetbare gegevens hebben. Er zijn gemeenten die enquêtes houden onder mensen die regelmatig met de gemeente te maken hebben gehad. Er wordt dan naar hun ervaring gevraagd. Al dat soort instrumenten hebben wij niet, vandaar mijn opmerking over meer meetbare gegevens. We moeten proberen hiermee zo goed mogelijk om te gaan, met gebruikmaking van de ons beschikbare middelen (we zijn een sobere gemeente).

Wat is de bedoeling van het burgerjaarverslag? Het is een uitnodiging naar raad en inwoners om daarop te reageren. Vanavond doet u dat voor een groot deel. We hebben in het verslag een deel van de meetbare dingen opgenomen. Als er suggesties zijn, dan kunt u die doorgeven. Dat hoeft nu niet, maar een andere keer kunt u doorgeven wat u bijvoorbeeld verbeterd wilt hebben. Ik sta daarvoor open en hanteer hierbij het motto "het kan altijd beter!" Als je gedwongen wordt zo'n stuk te schrijven, dan wordt er goed gekeken hoe het allemaal gaat. Het is niet zo dat er dingen goed beschreven staan, die uiteindelijk niet goed gingen.

Richting de heer Bakker pratend, wil ik opmerken dat in de veelheid van zaken die te behandelen zijn, het overgrote deel goed gaat. Het aantal klachten dat we hebben en het aantal bezwaarschriften, als we dat in verhouding zien tot het verrichte werk, valt mee. Ik zeg daarmee niet dat we tevreden moeten zijn, absoluut niet. Iedere klacht is er één te veel. Vandaar dat wij als college de ontvangen adviezen ter harte hebben genomen. Dat betekent dat we meer zullen kijken naar wat er speelt en wat het kan betekenen voor een volgende keer. We hebben het ons aangetrokken, we gaan ermee werken.

Daarmee heb ik in algemene zin de opmerkingen beantwoord. Wat wordt de burger er beter van? Ik loop even de voorbeelden van de heer Haagsma langs, de parkeergarage op De Deel. Dat is een zeer inhoudelijk onderwerp, dat nu moeilijk is te behandelen. Dat is onderdeel van een brede procedure. Ik ga hierop nu verder niet in. Wat we wel proberen, ook met de termijnoverschrijdingen, is met de commissie breed besproken. Het gaat om ordeterminen, voor alle duidelijkheid. Als er een termijnoverschrijding is, bevestigt dat het beeld dat de overheid langzaam is. Dat is geen goed beeld. Als het gebeurt, moet het worden gemeld en moet er pro-actief een onderzoek worden ingesteld.

De opmerking van de heer Bakker over de vraag naar de kwaliteit is ook een beetje zelf tevreden zijn. Wij proberen wel een goede kwaliteit te leveren. U sprak over de bejegening, die aantoonbaar beter kan en over de bediening van de raad. U heeft recht op alle informatie, er is geen onderscheid. Als u dat zo voelt dan moet daarover worden gesproken. We zijn op de goede weg en we proberen aan iedere klacht een vervolg te geven.

De heer Nentjes mist het spontane contact met de burgers. Wij proberen als college zo veel mogelijk aanwezig te zijn bij dingen die er spelen. Net zo goed als dat geldt voor uw raad, als vertegenwoordigers van de inwoners, is het goed om belangstelling te tonen en bij gebeurtenissen aanwezig te zijn. Helaas lukt dat niet altijd. Wij proberen er zoveel mogelijk te zijn, niet alleen op uitnodiging, maar ook spontaan. De aansporing is goed, we zullen proberen dit met elkaar nog beter te doen.

Over het punt van de communicatie en de PR is opgemerkt dat dit duidelijker moet. Beslissingen moeten worden uitgelegd. Mijn ideaal zou zijn als bij alle voorstellen die voor B&W zijn, op maximaal één A4'tje in normaal begrijpelijk Nederlands, een toelichting zou komen. Zo zijn we zelf actief naar buiten toe. Daar zou het naar toe moeten, maar zover zijn we nog niet. Dat is een streven, ik spreek het niet voor niets uit, ik hoop dat we hierin echt slagen. Er zijn ook andere vormen waarin we wat actiever kunnen worden. Een voorbeeld is het jaarverslag.

In de Sterrenbuurt hebben we de burger opgezocht. We hebben geprobeerd integraal op dingen in te spelen en dat goed te organiseren. Mevrouw Geluk sprak over de afstand die wel kleiner is geworden, maar de verhouding kan beter. Ik ben in ieder geval blij met de constatering dat de afstand kleiner is geworden. Daarnaast streven we.

Een betere verhouding wordt met name bedoeld voor mensen die niet helemaal inhoudelijk goed worden bediend. Ik ben met u eens dat ook een afwijzende beslissing op een correcte en vriendelijke manier moet worden uitgelegd. Daar heeft iedereen baat bij.

Uw opmerking is enigszins in strijd met die van de heer Vermeulen, die stelt dat de verwachtingskloof niet kleiner is. Het voorbeeld van het ziekenhuis ga ik nu niet herhalen.

Dat is voor ons allemaal een slecht voorbeeld geweest. We hebben daarin allemaal een aandeel gehad. Er moet goed worden gecommuniceerd over wat er speelt en waar. Heeft u hierover suggesties dan staan wij daarvoor open. Wij pretenderen niet dat we alles zelf goed weten.

De rol van de duale raad, zoals is aangeduid, is het op hoofdlijnen besturen en de burger opzoeken. Ik denk dat we allemaal nog zoekende zijn naar hoe moet worden omgegaan met de rollen.

Mevrouw Wondergem heeft nog gesproken over het sociaal jaarverslag. U legt terecht de vinger bij het ziekteverzuim. Vorig jaar was dit een dalende lijn en werd trots door ons gemeld. Helaas is het nu weer een stijgende lijn, maar zoals het er nu uitziet, is dat van tijdelijke aard. Met de nieuwe Arbeidsdienst kan ik u zeggen dat we verzuimbegeleiding, ook voor de leidinggevenden, hebben. We proberen de mensen hierin echt goed te begeleiden. De leidinggevenden moeten direct contact opnemen bij een ziekmelding en ook echt interesse tonen.

Ik heb al antwoord gegeven op de kwaliteitsmeting. Er is gevraagd naar het bouwen in Emmelhage. Wij zeggen er altijd bij dat onze procedures lang zijn. Burgers denken vaak dat als er iets besloten is, dat het dan ook zo is. Dat is echt heel lastig, vooral in de communicatie. Het kan pas worden uitgevoerd als de bestemmingsplannen rond zijn en de grondverwerving rond is. Daar kan een paar jaar overheen gaan. Dat zullen we nog beter en duidelijker moeten gaan communiceren. De termijnen die we hebben, hebben ook te maken met het waarborgen van kwaliteit en procedures. Dat dilemma hebben we en daar zit een stukje spanning tussen.

De heer **Reijenga**: We hebben nu nog zo'n beetje acht minuten om te discussiëren met elkaar. Ik stel voor dat we dat inderdaad maar met elkaar doen; de raad dan in concluderende zin. Er is een aantal stellingen geponeerd over de meetbaarheid, de klachten, de beroepsprocedures, de snelheid en de duidelijkheid van handelen en het realistisch plannen. Het is goed als daarop wordt gereageerd. Daarover kunnen in concluderende zin opmerkingen worden gemaakt. Zo kunnen weer ervan leren en ermee verder. Ik wil graag overgaan tot de derde ronde.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. Een korte opmerking en een vraag. Ik denk dat het college, de 27 raadsleden, eigenlijk al iedere maand zo'n volledig ingevuld enquêteformulier tegenkomt. Al die dingen die wij in de commissies inbrengen, zijn zaken van de straat. Deze zaken worden ingebracht namens de mensen die wij vertegenwoordigen. Ik denk dat deze kunnen worden gebruikt. Een tweede punt is dat inspraak ook verwachtingen wekt. Dan moet je er als bestuur van een gemeente ook voor zorgen, dat als burgers inspraak hebben, er zo spoedig mogelijk actie wordt ondernomen. Dat geeft de burger tevredenheid en heeft ook als voordeel dat invloeden van buitenaf zo veel mogelijk worden geëlimineerd.

Ten slotte heb ik nog een vraag: De VVD is heel goed in het bezoeken van websites, ik prijs die fractie in haar actie. Ik wil de VVD vragen ons te mailen als zij overdadige regelgeving tegenkomt. Dat is inmiddels meer dan een jaar geleden gestart en ik ben erg nieuwsgierig naar de reacties die daarop zijn binnengekomen en welke actie daarop is ondernomen.

Mevrouw **Geluk**: De actie van onze regelgeving is niet alleen lokaal, maar landelijk geweest. Dat is niet alleen van de VVD uitgegaan, maar is overgenomen door andere organisaties en instellingen. Er zijn uit dit gebied, ik heb het doorgemailed naar de pers en onze eigen organisaties, ruim dertig reacties binnengekomen. Er zaten heel bruikbare reacties bij, zowel lokaal, provinciaal als landelijk gericht. Soms waren het gewoon noodkreten. We hebben het afgesloten. Bij de landelijke websites gaat het om honderden, waarschijnlijk nu wel duizenden reacties. Ik heb er nu al een tijdje niet naar gekeken, maar wil dat met alle plezier doormailen.

De heer **Haagsma**: Ik meen, dat uw rijtje overbodige regels ook een enquêteformulier voor ons allen is.

Mevrouw **Geluk**: Ik ben het helemaal met u eens dat wij als volksvertegenwoordigers niet alleen onze eigen achterban, maar ook alle andere mensen in dit gebied, vertegenwoordigen. Daarmee kan het college zijn voordeel doen.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Ik kan kort zijn. Het college heeft een redelijk bevredigend antwoord gegeven op ons verzoek over de transparantie. Dit wordt de missie voor 2004. Bij transparantie praat je over twee zaken. Ten eerste de interne bestuursdienst richting de burgers, daarvoor zijn al de nodige maatregelen genomen.

Ten tweede dat wij als raad die transparantie ook moeten laten blijken, hetgeen betekent dat wij alleen in de openbaarheid moeten vergaderen. Slechts in uitzonderingsgevallen in de beslotenheid. Daarop is niet ingegaan. Er zijn natuurlijk goede argumenten te bedenken om in de beslotenheid te gaan vergaderen, maar we hebben kort geleden een aantal gevallen gehad waarvan wij ons achteraf afvroegen waarom we in beslotenheid daarover hebben vergaderd.

De heer **Reijenga**: De raad kan dat zelf bepalen.

De heer **Haagsma**: Volgens mij hebben we daarover in het seniorenconvent heel duidelijke uitspraken gedaan; zij staan ook in het verslag.

De heer **Vermeulen**: Dat klopt, maar het is niet voor niets dat dit nu weer door de VVD en door mij aan de orde wordt gesteld. Ik wil dat wij daarover nu een helder standpunt innemen.

De heer **Haagsma**: Als u daarover nu een helder en duidelijk standpunt inneemt, wat de Politieke Unie ook onderschrijft, dan is dat anders dan wat in het seniorenconvent is afgesproken. Ik denk dat alle fractievoorzitters het gestelde van toen onderschrijven.

Mevrouw **Geluk**: Het seniorenconvent is natuurlijk ook een besloten bijeenkomst.

De heer **Haagsma**: Ik zeg gewoon in het openbaar dat ik het onderschrijf.

De heer **Vermeulen**: Mij gaat het om het signaal. Het moet duidelijk zijn, in ieder geval voor mijn fractie, dat dit ook hoort bij de transparantie van beleid.

De heer **Reijenga**: Mijnheer Vermeulen, ik denk dat de raad het met u eens is, dus wat dat betreft gaan we dat ook inhoud geven. Zijn er nog meer raadsleden die het woord willen?

De heer **Bakker**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil van het college weten of de uitspraak, die ik in mijn bijdrage heb gedaan, is overgekomen. Ik bedoel dat de gemeente altijd snel, goed en op een prettige manier de mensen helpt en als ze niet kan helpen een goede doorverwijzing plaatsvindt. Dit is de missie die het college heeft ten aanzien van de dienstverlening naar de burger toe.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Ik meen dat we onszelf tekort doen door nu te gaan selecteren uit de opmerkingen die we als diverse fracties hebben gemaakt. We moeten daaruit geen keuzen maken. Deze opmerkingen zijn een cadeautje voor het college. Het college kan hiernaar kijken en een en ander nog eens teruglezen. Er is een duidelijk beeld van wat we met elkaar belangrijk vinden. Laten we niet gaan kiezen, want dan vallen er ook dingen af.

Ik wil nog wel een opmerking maken naar aanleiding van het antwoord van de burgemeester. Dat ging over het feit dat er hier niet zo veel klachten binnenkomen. Dan is mijn reactie: dat is logisch met deze poldermentaliteit. De mensen dienen hier niet zo snel een klacht in, ze gaan het wel zeggen! Dat gaat zowel om grote als om kleine dingen. Meet u het aantal klachten niet af aan het aantal klachten dat binnenkomt, want er zijn er veel meer.

Een ander punt is dat al luisterende een tweespalt lijkt te ontstaan. Twee werelden: de ambtelijke en de buitenwereld. Voor deze organisatie is de ambtelijke norm de norm en daarbuiten is het kennelijk een heel andere beleving en krijg je daardoor ook het verschil in ervaring, beleving en elkaar begrijpen. Daarnaast moet eens goed gekeken worden. Binnen iedere organisatie heerst een bepaalde cultuur, waarom zou dat hier niet zo zijn? Waarom zou deze niet kunnen afwijken van de bedrijven, de instellingen, de organisaties, de gezinnen die hier buiten zijn. Daarnaast moeten we eens goed kijken.

Als het gaat om de meetbaarheid ben ik het wel eens met de Politieke Unie. Laten we niet allerlei rapportjes en onderzoekjes gaan instellen. Misschien leuk voor een aantal examenopdrachten of afstudeeropdrachten, maar meten is weten. U kunt ons daarvoor gebruiken, zo vaak u maar wilt.

Mevrouw **Wondergem**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil terugkomen op het antwoord dat de burgemeester gaf op het project Emmelhage. Ik denk dat dit in de communicatie met de burgers een groot aandachtspunt is. Het leeft bij de burgers. Als procedures worden vertraagd, dan kan dat misschien in de Pluskrant worden gezet of op de website. Of desnoods per brief naar de betreffende inwoners. Dan weten zij waaraan ze toe zijn en dat voorkomt dat men negatief gaat uithalen naar de medewerkers in dit huis. Ik vind dat ze dat ook niet verdienen. Zij moeten werken, zoals er gewerkt moet worden. Dan kunnen de procedures zoals u aangeeft, vertragend werken, maar daar kunnen zij niets aan doen.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Ik heb nog een vraag. Ik heb het in mijn kleine bijdrage gehad over de bevindingen, zie het burgerjaarverslag bladzijde 16. Ik heb gevraagd wat het college daarmee gaat doen. Misschien heb ik niet goed geluisterd, maar ik heb hierop een antwoord gemist. Ik

ga ervan uit dat het college hiermee heel hard en stevig aan de gang gaat. Eigenlijk is dat het logische antwoord, maar ik heb het niet gehoord.

De **burgemeester**: Ik heb in eerste termijn gezegd dat het college in de volledige breedte met de commissie heeft gesproken over de aanbevelingen. Wij zijn ons ervan bewust dat de aanbevelingen zo veel mogelijk overgenomen moeten worden.

De heer **Reijenga**: Het moment is nu gekomen om te concluderen dat de raad van mening is, ik neem het woord van de heer Vermeulen over, dat het gaat om transparantie van handelen. Dat moet de missie worden voor 2005. Het gaat dan met name over snelheid en duidelijkheid, zoals de heer Haagsma verwoordde, en realistisch plannen (Emmelhage). Er moet een goede communicatie komen en openbaarheid. Dat zijn voor mij de steekwoorden. Mevrouw Geluk heeft gezegd dat we niet aan opdrachten geven moeten doen. Het college moet zelf bloemen halen uit de opmerkingen en daarvan een boekje vormen. Ik stel voor dat we deze ronde nu afsluiten.

SCHORSING, waarin het voorzitterschap weer door de burgemeester wordt overgenomen.

De **voorzitter**: Wethouder Mulder en de heer Tuinenga zijn inmiddels gearriveerd.

Dames en heren, wij lopen fors uit met de vergadering. Het wordt zo wel erg laat en u moet allen morgenochtend weer op het stembureau aanwezig zijn.

Nu is aan de orde de portefeuille van de heer Mulder, Emmeloord-Centrum. Daarover is recent in de commissie uitgebreid gesproken. In het gegeven dat we terugkijken op vorig jaar, gaat het niet over wat we gaan doen. Moet er dan nog iets over dit punt worden gezegd? Laten we dan proberen snelheid te vinden in de opmerkingen.

De heer **Nentjes**: Misschien helpt het ook als de fracties zich aan de gestelde tijdslimiet houden.

De **voorzitter**: Ik wil eigenlijk proberen de tijd in te halen.

De heer **Vermeulen**: Ik heb op dit moment geen behoefte om te spreken over Emmeloord-Centrum. Er staan weinig nieuwe dingen in het verhaal.

De **voorzitter**: Is dit een voorbeeld dat wordt gevolgd? Als een fractie van mening is dat er niets is toe te voegen, dan kan deze de spreektijd overslaan.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Als we allemaal het statement noemen wat we van plan waren te zeggen, dan zijn wel heel snel klaar.

De VVD-fractie is van mening dat de markttoets wel heel overtuigend moet zijn, willen we verder gaan. De allure van De Deel willen we niet kwijt, eerst mooi plaveien. Dan wachten op betere economische tijden en voorlopig met hapklare, betaalbare brokken realiseren. Daarvoor is een heel verhaal over 2003 geweest, maar dat hoeft nu niet te worden vermeld.

De heer **Kalk**: Mijnheer de Voorzitter. Het statement van de CDA-fractie is het volgende. Wij hebben in de rekening gelezen over Emmeloord-Centrum. Het beperkt zich tot de reserve herstructurering van Emmeloord-Centrum. Wij menen dat het bij dit type grotere projecten nodig is om wat meer diepgang te krijgen in de toekomstige rekening. Wij willen voorstellen om voor de wat grotere projecten een lijst op te stellen, waardoor we in ieder geval de door ons en de accountant bepleitte analyse boven tafel krijgen. Ik heb begrepen dat er inmiddels vanuit de raadsleden een commissie is gevormd voor de verdere voltooiing van dit instrument. Uit die reserve gaat op dit moment vrij veel naar het busstation. De diepgang daarin is niet of nauwelijks aanwezig. Wij hebben steeds begrepen dat we voor het busstation aan gemeentelijke middelen een soort spierinkje hebben uitgegoid, om zo een kabeljauw te vangen. In de vorm van allerlei subsidies en dergelijke. Dat soort diepgang hebben wij nodig om ons te verantwoorden naar de raad en naar de burgers toe.

De heer **Wassink**: Mijnheer de Voorzitter. Ik neem alleen het staatje. Ik krijg de indruk dat het masterplan in zijn geheel een vertragende factor is geweest. Het is bovendien slechts een procesinstrument. Het beleid is in hoofdlijnen al vastgelegd in de structuurvisie en wij verwachten van het college meer daadkracht. Wij stellen voor het bestemmingsplan zo spoedig mogelijk te gaan uitwerken. Dus we trekken ons eigen plan en gaan daarmee zo spoedig mogelijk over tot uitvoering. We wachten niet op de ontwikkelaars. Dan houden we de vaart erin.

De heer **Vercraeije**: Mijnheer de Voorzitter. Als we dan toch met hinten gaan werken, dan wil ik er ook nog een toevoegen. We kunnen opsommen wat we ervoor hebben gedaan. Dat is inderdaad een opsomming van het masterplan Emmeloord-Centrum, hoe het opgesteld is en hoe het tot uitvoering gaat komen. Dat wil ik dan niet voorlezen. Wel het feit dat in de laatste commissievergadering een aantal punten naar voren is gekomen, dat nu wel aan de orde mag komen. De datum van uitbrengen van de markttoets is voor de Politieke Unie, zoals nu gesteld op 15 september 2004, dan ook de uiterste datum. Het niet-realiseren moet in onze ogen uitmonden in totale herbezinning van het masterplan. Wat is de burger er nu beter van geworden? De situatie van de buspassagier zal duidelijk verbeteren. Verder is het moeilijk om op dit moment positieve punten uit het masterplan te halen voor de burger. Grote burgerlijke ergernis is er rond de huidige De Deel. Wat een onzin dat die Deeltjes weg moesten, is een opmerking. Uitstel van het plan breekt het vertrouwen in ons politiek handelen af. Het negatief denken wordt in de hand gewerkt. Een positieve wending kan ontstaan als lokale initiatieven weer realiseerbaar worden in het fijne hart van Emmeloord.

De heer **Van der Est**: Mijnheer de Voorzitter. Ik ben van mening dat deze procesgang niet goed is. Dit is een verantwoordingsraad, die hebben we met z'n allen gewild. Nu komen we in tijdnood en onze controlerende taak die in deze raad plaats zou moeten vinden, bagatelliseren we nu zelf, door alleen een statement voor te lezen. Ik vind dit niet correct! Het is niet juist om de wethouder van Emmeloord-Centrum niet ter verantwoording te roepen. We moeten hem vragen wat er in 2003 wel en niet is gedaan, hoeveel alles heeft gekost en hoe de burger er beter van is geworden. Ik vind dat onze taak.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Juist omdat er in dat jaar niets is gebeurd, kunnen we er heel kort over zijn. We nemen zo juist de wethouder in bescherming, door daar niet eindeloos op te hameren.

Mevrouw **Straatsma**: Mijnheer de Voorzitter. Voordat onze fractievoorzitter zei dat hij de gang van zaken niet helemaal correct vond, had ik voor mezelf al uitgemaakt dat ik mijn voorbereide stuk wel wil inbrengen.

De letterlijke vertaling van verantwoording is: het toelichting en rekenschap geven en in dit geval dus van de ontwikkeling in Emmeloord-Centrum voor het jaar 2003. Ik vind dat ik daarop een toelichting mag geven. Ik stel hierbij drie vragen:

Wat is het resultaat?

We staan allemaal niet te juichen, dat is duidelijk. Het busstation is nagenoeg gereed. De familie Bangma is niet ontevreden over de huisvesting, maar enig zicht op een nieuwe stationsrestauratie zou wel wenselijk zijn. Een degelijke brom- en fietsenstalling begint zo langzamerhand prioriteit te krijgen.

Wat is er voor gedaan?

Insiders weten dat er achter de schermen hard is gewerkt. Het uitwerken van een intentieovereenkomst heeft veel energie gekost. Jammer genoeg haakte op het laatste moment nog een marktpartij af. Met als gevolg dat het project Emmeloord-Centrum weer enige vertraging oploopt.

Wat is de burger er beter van geworden?

Voor degene die met openbaar vervoer gaat, is een busstation in gebruik en we krijgen wellicht snellere verbindingen. Voor het overige blijven we dus steken in plannen maken.

Je kunt nog een vraag stellen: Leeft het project Emmeloord-Centrum nog bij de bevolking? Als je de krant en de pers mag geloven, leeft het wel, maar op een negatieve manier. Is dit terecht? Wij van PvdA/GroenLinks denken van niet. Wij denken dat er verschil moet zijn tussen het korte en langetermijndenken. We moeten plannen maken voor de toekomst. Op dit moment is nagenoeg niemand bereid ook maar een cent uit te trekken voor Emmeloord-Centrum. De broekriem moet worden aangehaald en dus ook die van de gemeente.

De bevolking wil de kosten niet doorberekend krijgen. Echter, wie denkt er dan na over de lange termijn? Als het over vijf of tien jaar economisch weer wat beter gaat, dan roept de bevolking dat de politiek altijd achter de feiten aanloopt. Een gemeente met 60.000 inwoners en men is niet eens in staat geweest een fatsoenlijk winkelcentrum in stand te houden. Wij, als raad, moeten wel degelijk verder dan die vijf jaar vooruit kijken. Voor we uit de planfase zijn, zijn we jaren verder.

Ik heb een oproep voor burgemeester en wethouders. De burger wil ook iets tastbaars zien. Wordt het niet eens hoog tijd dat met grote voortvarendheid een gebouw op De Deel, de stationsrestauratie en de fietsenstalling werkelijkheid wordt? Wordt het niet eens hoog tijd dat de plannen van de Lange Nering-West met de raad worden gecommuniceerd en in openbaarheid worden gebracht? De fractie van de PvdA/GroenLinks maakt zich zorgen over de voortgang van de ontwikkeling in Emmeloord-

Centrum. Ondanks het minder goede economische klimaat zijn wij van mening dat nog steeds moet worden uitgegaan van de ambities die in het masterplan zijn verwoord. Wij verzoeken burgemeester en wethouders met klem, om op korte termijn te komen met de markttoets, bij voorkeur met meerdere partijen. Er moeten adequate voorstellen voor het bouwen bij het busstation inclusief de stalling komen en treedt alstublieft naar buiten voor wat betreft de plannen voor de Lange Nering-West.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Ik had in eerste instantie geen behoefte om te spreken, maar als iedereen gaat, dan ga ik ook maar. Emmeloord-Centrum is een visie voor vijftien jaar. Is het punt van 'no return' al gepasseerd of niet? Wij hebben er nog steeds vertrouwen in dat het wel goed komt en dat de economische malaise niet lang meer zal duren, optimistisch als wij zijn. Gaan we voor de korte of voor de lange termijn? Wat ons betreft doorgaan met de markttoets. Stoppen zou een geweldige kapitaalvernietiging geven en een jarenlange frustratie met een steeds meer verloederend centrum. Ook hier geldt dat de uitleg over het hoe en waarom essentieel is voor het draagvlak onder de bevolking. Ook wij zijn nog niet overtuigd van de noodzaak van betaald parkeren. De noodzaak zal wel moeten blijken onder andere uit de markttoets, de financiële onderbouwing en de nader uit te werken deelplannen. Kortom, voor ons is het nog veel te vroeg om de zaak nu af te blazen. Wat betreft het busstation en aanverwante wel gerealiseerde zaken, sluit ik mij aan bij de mening van de PvdA/GroenLinks.

De heer **Wassink**: Mijnheer de Voorzitter. Van de lange termijn hebben we al een heel stuk achter de rug. De structuurvisie is van 1997 of 1998, dus er is al een hele tijd om. We beginnen niet vandaag met de lange termijn, maar die is al bezig.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Met dank aan de fractie PvdA/GroenLinks wil ik ook mijn inbreng naar voren brengen. Het hart van Emmeloord is al decennia lang de trots van de Noordoostpolder. Dat is nu echter onderwerp van twijfel en grote zorg. Na een moeizame vertraagde start in een vorige raadsperiode, met een te sober plan van OD25, met vroeg gesloopte deeltjes, zijn er nu nieuwe plannen. Deze raadsperiode is de keuze gemaakt voor een zeer ambitieus plan. Via een glamourpresentatie zijn inwoners erbij betrokken, waarbij als kritische noot: te mooi, te groot en vooral te duur toen al te horen was. Ook bij de raad was deze twijfel aanwezig, maar het college bleef enthousiast. Een volgende kink in de kabel en een vertraging was de verplichte keuze van de projectontwikkelaars. Zij bleken al in de contractuele fase te zitten, terwijl het college dacht de handen nog vrij te hebben. Grote woorden als monopolisten gingen richting de marktpartijen, waarvan voordat de markttoets kon worden gepresenteerd, er al twee afhaakten. "Ineens", tot groot verdriet van het college. De bouw van het busstation ging door en is bijna afgerond. Nog zonder fietsenstalling, restauratie en chauffeursverblijf. Wat hebben we nu? Een nieuw busstation midden in het centrum van Emmeloord, een verpauperende Paardenmarkt, een Deel die De Deel niet meer is, en een centrum dat nodig moet worden gerenoveerd. Tenslotte plannen die verder van realisatie lijken dan ooit en waarmee we al jaren bezig zijn. De eerste krenten worden al uit de pap gesnoept. Wat heeft ons dat gekost? Bijna de helft van het beschikbare budget. Verder heeft het ons de nodige geloofwaardigheid gekost en beschadiging van ons imago. Kan er hier eigenlijk wel wat? Gebeurt hier wel eens wat? Dat zijn vragen die vaak worden gehoord. Wat is de ingezetene er beter van geworden? De buspassagiers hebben voor heel veel gemeenschapsgeld een heel mooi busstation, hoewel er steeds minder bussen gaan rijden. Dat is een wel erg karig resultaat voor iets waarin zoveel tijd, energie en geld is gestoken. Half september zullen de marktpartijen (hoeveel?) de markttoets bekend maken en daarmee ook de haalbaarheid.

Wethouder de heer **Mulder**: Mijnheer de Voorzitter. De doelstelling van de raad is om ons te verantwoorden over een aantal thema's. Ik wil die lijn een beetje volgen. Dan ben ik het eens met al degenen die de verbinding hebben gelegd met de toezeggingen, die het college in de begroting 2003 heeft gedaan. We hebben namelijk één concrete toezegging gedaan. In 2004 zou het busstation worden gerealiseerd. Ik zou een wending willen geven aan het sombere van deze avond. Het college heeft gedaan wat het beloofd heeft, gedaan wat in de begroting 2003 staat. Ik denk dat deze tekst hoort bij deze verantwoordingsraad.

Ik ben het eens met de opmerking van de heer Kalk, dat het best de moeite waard is om wat meer diepgang te brengen in een projectrekening en in een projectbegroting. Ik moet er samen met u wel even op letten welke kaders u creëert voor het programma begroting 2004. Het moet daar allemaal wel binnen passen. Ik vond de opmerking van u om daarin iets meer diepgang te brengen, heel waardevol. Ik kan zeggen dat ik ongeveer binnen de kaders van de verantwoordingsraad klaar ben.

De **voorzitter**: Dit is een prikkelende beëindiging van wethouder Mulder. Dat kan ertoe leiden dat mensen nogmaals hun standpunt naar voren willen brengen. Ik denk dat het goed is als we ons realiseren dat dit de verantwoordingsraad is. Ik sluit er wel bij aan om het daarbij te houden. We hebben nog een voorjaarsrapportage, waarin zaken staan die voor de toekomst gelden. Laten we daarom echt proberen dit zo te houden.

Ik wil u voorstellen nu de ronde te doen of u tot een conclusie bent gekomen of dat u het voldoende vindt, zodat we over kunnen gaan tot een afsluiting van 2003.

Mevrouw **Geluk**: Het wordt vervolgd.

De **voorzitter**: U spreekt namens velen. Goed, dan is dat de juiste conclusie. Ik ga over naar de portefeuille van wethouder Ritsema. Daarvan is het thema: leefbaarheid in de wijken en dorpen.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Gespreid over een aantal beleidsterreinen is dit een belangrijk onderwerp. Het inventariseren van de mate waarin de leefbaarheid wordt ervaren, is belangrijk. Meten is weten! De enquête zal daarin inzicht moeten geven. Voorts kan inzicht worden verkregen uit de wijk- en dorpenronde en uit het informele overleg met de verenigingen van dorpsbelang. De aanleg van wijken, buurtspeelplaatsen en hangplekken (bijvoorbeeld in samenwerking met Paspertoe), zijn de in te zetten instrumenten. De rol van de gemeente is beperkt als we praten over het instandhouden van de basisvoorzieningen in een dorp. De gemeente kan alleen die randvoorwaarden scheppen om de basisvoorzieningen in stand te houden of te verbeteren. Randvoorwaarden door bijvoorbeeld het tegengaan van paracommercialisatie. Het meer bevoegdheden en budget geven aan de verenigingen van dorpsbelang en niet te vergeten het programma subsidie vrijwilligers. Wij denken dat het gevoel van tegenstelling tussen Emmeloord versus de dorpen is verminderd. Ondanks de keuzen voor de bedrijfsterreinen en de grootschalige detailhandel. Wat ons betreft: doorgaan met dit beleid.

Mevrouw **Faber**: Mijnheer de Voorzitter. In hoofdstuk 2 van het collegeprogramma vinden we het onderdeel leefbaarheid in wijken en dorpen, de prioriteiten 5, 6 en 7 'leefbaarheid en kwaliteit', 'wonen en woningen' en 'integraal wijk- en dorpsbeheer'. In 2002 zou volgens hetzelfde collegeprogramma een discussie en besluitvorming plaatsvinden om in 2004 dan uiteindelijk integraal wijk- en dorpsbeheer in te voeren. Eigenlijk wel een beetje een vreemde manier van werken, om na besluitvorming nog een onderzoek in te stellen.

Het is nu juni 2004 en wat is er tot nu toe van terechtgekomen? Wat hebben onze inwoners tot nu toe kunnen ervaren? Ten eerste prioriteit 6: Wonen en woningen is volledig uitgevoerd. Compliment! Prioriteiten 5 en 7 echter niet. Het resultaat is tot nu toe erg mager voor deze twee prioriteiten. De burger is van deze voornemens dus nog niet veel beter geworden. Een pluspunt wil onze fractie nog wel even aanstippen en dat is de opening van het wijkkantoor in de Saturnusstraat. Een goede samenwerking op een goede plek. Ik ben er maandagmorgen nog even geweest en alle partners binnen dit project zijn zeer enthousiast. De korte lijnen werken effectief. Nu wordt een digitaal tevredenheidsonderzoek aangekondigd, alsmede de startnotitie leefbaarheid in dorpen en wijken. De vraag is natuurlijk of we wel op zo'n digitaal onderzoek zitten te wachten. In februari hebben we ditzelfde onderwerp ook al in de raadsvergadering naar voren gebracht. Er heeft nog geen terugkoppeling plaatsgevonden. Waarom niet? Er speelt bij mij telkens maar één woord door mijn hoofd en dat is 'olifantendracht'. Ik heb het voor de zekerheid nog even nagezocht, maar een olifant is maar liefst twee jaar drachtig. Het klopt dus wel dat dit in mijn hoofd opkomt, als je naar de planning en realisatie kijkt. College kom op! Laat de persweeën alsjeblieft starten zodat we binnenkort een gezond ontwikkeld en integraal wijkjong kunnen bewonderen. Wat is er eigenlijk aan de hand dat dit jong zo moeilijk groeit? Zijn er capaciteitsproblemen? Zijn er kwaliteitsproblemen? Is het misschien niet echt een prioriteit? Zegt u het maar!

Wat onze fractie van u verwacht is:

- wijk- en dorpsplatforms maken.
- een toedeling maken van budgetten voor onderhoud straten en plantsoenen.
- ambtelijke aanspreekpunten, c.q. coördinatoren aanwijzen.
- de bestuurlijke en organisatorische consequenties daarvan in kaart brengen.

College, zoek een goede vroedvrouw om deze olifantendracht te begeleiden. U krijgt er een harde dobber aan om in de ruim anderhalf jaar die het huidige college nog heeft, genoemde prioriteiten te realiseren.

De heer **Van Domburg**: Mijnheer de Voorzitter. Wat hebben we gedaan? Voor dit onderwerp zijn twee verschillende acties ondernomen, variërend van een excursie naar Friesland, een werkbezoek naar de gemeente Steenwijkerland tot een jaarlijkse ronde van het college langs de bewoners van de wijken in

Emmeloord en een bezoek aan de besturen van de tien groendorpen. In de beleidsrekening komen we niet veel verder dan het omschrijven van het belang van het instandhouden van de speelplaatsen van de gemeente. Het resultaat is dan ook zeer concreet, het aantal speelplaatsen werd in het afgelopen jaar van 173 naar 180 opgetrokken. Wat is de ingezetene hier beter van geworden? U zult het met ons eens zijn, het college zit wat dit onderwerp betreft nog niet geheel in de goede richting. Immers, het onderwerp leefbaarheid kan niet alleen afhangen van het aantal speelplaatsen. Natuurlijk niet onbelangrijk, maar het is vooral afhankelijk van andere zaken. We denken dan aan veiligheid, bereikbaarheid, voorzieningen en vooral het gevoel van burgers in hun huis. Het gevoel van veiligheid in hun dorp en wijk, tevreden zijn met hun omgeving en met wat er in die omgeving gebeurt. Onze stelling is: het college is er op dit moment niet in geslaagd om prioriteit 7, integraal wijk- en dorpsbeheer, binnen de afgesproken termijn te realiseren. Dit knaagt aan de geloofwaardigheid. Het college realiseert deze prioriteit hopelijk in ieder geval in 2004.

De heer **Reijenga**: Mijnheer de Voorzitter. Leefbaarheid in wijken en dorpen. De leefbaarheid is het speerpunt van het collegeprogramma. De PvdA/GroenLinks-fractie heeft het zojuist ook naar voren gebracht, ik zal dat niet herhalen. Het gaat over de punten 5, 6 en 7, zoals het in het collegeprogramma staat. Over punt 6, woningen en wonen, zijn wij zeer tevreden. Over de twee andere punten, 5 en 7, zijn wij ontevreden. Er zou in 2003 een onderzoek komen naar de factoren die een rol spelen bij de leefbaarheid in wijken en dorpen. Er zou in 2002 een start worden gemaakt met discussie en besluitvorming om dan in 2004 integraal wijk- en dorpsbeheer te implementeren. Helaas, tot op heden heeft geen van deze zaken de raad bereikt. Het werd net terecht een olifantendracht genoemd. Wat er wel gebeurd is, is ons niet helemaal bekend. Commissie I heeft inderdaad een excursie gemaakt naar Steenwijk om te kijken hoe het daar werkt. Blijkbaar lukt het de ambtelijke organisatie niet iets van de grond te krijgen. De signalen die naar buiten komen, blijken niet positief. In het mededelingenblad van mei 2004, waar het gaat om organisatieontwikkeling, wordt wijk- en dorpsbeheer in fase 3 voorzien, terwijl we nu in fase 2 zijn en dit nog zeker een aantal maanden zullen zijn. Wil de organisatie het niet? Nog een voorbeeld hoe er blijkbaar langs elkaar heen wordt gewerkt. In de voorjaarsrapportage 2004 staan bij plantsoenen (blz. 24) en dienstverlening (blz. 25) teksten die zeker niet met elkaar sporen. Van integraliteit lijkt al helemaal geen sprake. Het experiment Sterrenbuurt is wat dat betreft een positief punt. Welke interne eigen initiatieven heeft de taakwethouder tot nu toe ondernomen om te sturen in deze belangrijke prioriteit? Het CDA eist nu duidelijkheid. Er is genoeg aan pappen en nathouden gedaan. Binnen drie maanden willen wij een plan van aanpak op beide terreinen op basis van wat er in het collegeprogramma staat. Ik zal ze niet herhalen, maar ze zijn ook door de PvdA/GroenLinks genoemd.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Tijdens de verkiezingen is veel gezegd en beloofd over dit onderwerp. In het collegeprogramma is aandacht gevraagd voor een aantal prioriteiten. Wat is tot nu toe het resultaat? Niets, zelfs nog geen woorden. Alleen in de toekomstvisie staat vermeld dat de dorpen zich van elkaar zullen onderscheiden. Hoe? Wat gaat dat betekenen? Het enige merkbare tot nu toe is dat van een aantal dorpen de perspectieven zijn afgenomen. Het gaat hierbij om geen uitbreiding van het bedrijventerrein, geen zorgsteunpunt, geen kinderopvang. De middenstand hoeft niet te rekenen op steun, terwijl er niets voor is teruggekomen. Woningbouw en uitbreiding vinden minimaal plaats, terwijl de dorpen, maar ook Emmeloord, niet gebonden zijn, anders dan door het college werd voorgesteld, aan woningcontingenten. Het kan dus meer. Wat wel is gerealiseerd, was steeds op initiatief van de inwoners in de diverse dorpen. Ook ten aanzien van de plattelandsontwikkeling is er niet meer dan een passieve attitude te ontdekken. Geen initiatieven, geen visie, met uitzondering van de recreatieve speerpunten. De wijken in Emmeloord krijgen dezelfde financiële tegemoetkoming als de dorpen.

Toch blijft de benadering van het college naar deze wijken dezelfde als voorheen. Overleg met de wijkraad kan het overleg met de inwoners niet vervangen. Heeft het college wel inzicht in de georganiseerde en geplande activiteiten net zoals in het financieel reilen en zeilen? Was dat precies wat het CDA voor had met de gelijkstelling van die wijk met de verenigingen van dorpsbelang?

De term clusterdorpen komen we steeds vaker tegen. Er kan geen sprake zijn, zolang niet helder is, wat de perspectieven voor de verschillende dorpen zijn, gekoppeld aan duidelijke plannen. Uiteraard in goed overleg met de bewoners. Er mag geen verdere afbraak meer plaatsvinden. De PvdA/GroenLinks-fractie sprak van een olifantendracht. Als nu op korte termijn geen bevalling zou plaatsvinden, dan kunnen we constateren dat dit college schijnzwanger is. Er zijn alleen uitjes en veel praten georganiseerd, maar vergeten is aan te sturen op dit belangrijke onderdeel.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Ik zal proberen om in de volgende tweeënhalve minuut onze bijdrage te leveren. Die is iets anders dan ik op papier had gezet. Er is al veel gezegd over de leefbaarheid, de prioriteiten 5 en 7 van het programma. Dit is overigens indertijd niet door ons onderschreven. Gezien onze meestal loyale opstelling, lijkt het wel of wij het college zijn. Misschien moeten de collegepartijen eens echt de handen in elkaar slaan en het college de tanden laten zien. Ze knarsen tanden wel, maar daar blijft het meestal bij. We zijn ook benieuwd wat de sancties zijn van het CDA, als het college over drie maanden geen uitsluitsel heeft over het genoemde verhaal. Ik zou nog veel kunnen zeggen over verschillende onderwerpen, maar daarover hebben andere partijen al gesproken. Ik ben benieuwd naar de antwoorden van het college en de fracties.

De heer **Reijenga**: Ik begrijp dat ik al één medestander heb voor die drie maanden, dank u wel.

Wethouder de heer **Ritsema**: Mijnheer de Voorzitter. Wij hadden de kritische opmerkingen vanuit de raad over dit onderwerp wel verwacht. Het college is mede van mening dat kritiek terecht is. Wil dat zeggen dat het college daardoor maar stil heeft gezeten, dan wel stilzit? Nee, daarom is het dus een olifantendracht. Dat zou best kunnen, we zijn in ieder geval niet schijnzwanger.

Over de door het CDA gestelde drie maanden meen ik dat het geen zin heeft daarop in te gaan. Ik denk dat het wel zin heeft om het zo te stellen dat je integraal wijk- en buurtbeheer van verschillende kanten kunt benaderen. Daar zit het discussiepunt, waarmee wij met elkaar worstelen. Wat is het beste voor de maat van de Noordoostpolder? Wij hebben daarover recentelijk op ambtelijk niveau overleg gehad. Ik kan toezeggen dat die termijn van drie maanden die u stelt wat het college betreft aanvaardbaar is. Wij richten ons er op om in de commissievergadering van oktober 2004, een en ander te kunnen presenteren. Dat betekent dat het ruim daarvoor het college van B&W zal bereiken. Leefbaarheid hangt overigens niet alleen af van wijk- en buurtbeheer. Ik neem aan dat de raad dit met het college eens is..

De heer Vermeulen heeft terecht gesteld dat leefbaarheid zich uitstrekt over een aantal beleidsterreinen. We hebben het dan bijvoorbeeld ook over maatregelen die wij in woonwijken nemen in het kader van duurzaam veilig en inrichting van 30km-gebieden, inclusief herinrichtingen. Ik denk dat wij het in dat verband ook hebben over de duurzaam veilige maatregelen, die wij op een aantal trajecten in het buitengebied hebben genomen. We hebben het ook nadrukkelijk over herinrichtingen en opknappen van dorpscentra, zoals bijvoorbeeld Kraggenburg en Tollebeek, dat zal plaatsvinden. Kortom, er zitten meer aspecten aan dan alleen integraal wijk- en buurtbeheer als we het over leefbaarheid hebben. We zijn het er wel over eens dat integraal wijk- en buurtbeheer een samenbundelend instrument kan zijn, om aan die leefbaarheid handen en voeten te geven, met name daar waar het gaat over hoe wordt omgegaan met de inwoners en de contacten en hoe de mensen actief kunnen worden betrokken bij zaken die betrekking hebben op de wijk. We moeten ook constateren dat we, zeker waar het de dorpen betreft, al een heel eind op weg zijn als het gaat over integraal wijk- en buurtbeheer. Alleen al gelet op het overleg dat wij structureel hebben met de verenigingen van dorpsbelang, zowel individueel als collectief. Kortom, er zitten vele aspecten aan het onderwerp leefbaarheid. Ik betrek hierin ook de zaken die betrekking hebben op de buitengebieden, daar waar het gaat om het stimuleren van activiteiten die de leefbaarheid en de betrokkenheid van de bevolking versterken.

Ik ben blij dat door de raad positief is gereageerd op het initiatief dat wij in de Sterrenbuurt op gang hebben weten te krijgen. Dit in samenwerking met de partners politie, woningbouwvereniging, Paspardoe en de gemeente. Mevrouw Faber refereerde op grond van persoonlijke bevindingen hieraan. Wij hebben diezelfde signalen opgevangen. Wij hebben afgesproken dat we in het najaar zullen evalueren.

De **voorzitter**: De belangrijkste toezegging die nu gedaan is, is dat in de commissievergadering van oktober een voorstel inzake integraal wijk- en buurtbeheer aanwezig is. Ik zie een aantal raadsleden dat het woord over de suggestie voor invulling wil voeren.

Mevrouw **Faber**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil van de wethouder weten wat er precies in oktober a.s. overgelegd zal worden. Kunnen wij dan de startnotitie verwachten? Het is mij niet helemaal duidelijk. Daarnaast wil ik aangeven dat ik het woord integraliteit een beetje een modewoord vind. Ik hoop overigens dat dat de nadruk op integraliteit zal worden gelegd.

De heer **Reijenga**: Mijnheer de Voorzitter. Ik ben blij met de toezegging van wethouder Ritsema. Het gaat dan om vier maanden, maar ik vrees voor die notitie als ik u zo hoor, U zegt dat het moeilijk is om op één lijn te komen. Blijkbaar mist men visie. Ga dan eerst eens over een goede visie praten, hoe je dat samen kunt doen. Als er een stuk ligt dat alleen maar beheersmatig gezien de lijnen weergeeft,

vrees ik dat de commissie daarover een ander oordeel zal vellen. Met name de integraliteit zal gestalte moeten krijgen. Als u zegt dat er al zo veel wordt gedaan aan leefbaarheid, dan denk ik dat het daar nu niet om gaat. Het gaat om het focussen op die specifieke punten die hier genoemd staan bij leefbaarheid in dorpen en wijken, de punten 5 en 6. Als we nu horen dat bijvoorbeeld Arriva het aantal buslijnen vermindert en we zien dat de middenstand in bepaalde dorpen maar net het hoofd boven water kan houden, dan is het heel belangrijk om daar als gemeente analyses te maken. Zo kan duidelijk worden wat moet worden gedaan om zaken te bevorderen. Dat moet aan de orde komen. Natuurlijk komt er ook een enquête, maar ik denk dat er wat dat betreft meer initiatief moet komen om de belangrijke prioriteit in de leefbaarheid meer gestalte te geven. Wat dat betreft wil ik duidelijk meegeven dat ik visies wil zien in die notitie en ik wil de integraliteit zien. Anders is de notitie voor ons niet geslaagd.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Een simpele vraag, niet direct richting college, maar richting collegepartijen. Ik ben eigenlijk wel benieuwd hoe de andere partijen denken over de opstelling van het CDA.

De **voorzitter**: Dat is een interessante vraag, maar ik wil deze ronde eerst even afmaken.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil aansluiten bij de opmerking van het CDA over de visie. Deze is voor ons nu het belangrijkste, want wat er nu wordt gezegd over leefbaarheid, dat is alles bij elkaar. We kunnen er van alles bij halen en zeggen dat het leefbaarheid is, maar we willen er echt iets meer van zien, dan een etiket plakken op wat we al doen en al lang hebben. Anders zijn we net Herman Finkers, die zei toen hij naar een baby keek die te lelijk was om aan te zien: wat een lief kind! Ik hoop dat ons dat bespaard wordt. Anders hebben we voor niets ergens op gewacht.

De **voorzitter**: Ik wil de discussie samenvatten en dan hoor ik wel of iemand nog behoefte heeft om de vraag van de heer Nentjes te beantwoorden. In de commissie van oktober 2004 komt het college met een voorstel, waarin op drie elementen van het collegeprogramma een antwoord komt, op basis van een visie en van een integrale aanpak.

De heer **Van Est**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil wel antwoord geven op de vraag van de heer Nentjes. De voorzitter heeft het prima gezegd en wij staan er volledig achter. Als de heer Nentjes dat graag wil horen, dan hoort hij het nu.

De heer **Nentjes**: Ik wil dat wel eens horen, ja.

De **voorzitter**: Ik wil verder gaan met de portefeuille van wethouder Van Meijel, waar het met name gaat over de werkgelegenheid en de bevordering daarvan.

De heer **Wassink**: Mijnheer de Voorzitter. Als fractievoorzitter van de ChristenUnie wil ik opnieuw een pleidooi laten horen voor de stevige aanpak van het acquisitiebeleid. Waarom groeit de werkgelegenheid en de verkoop van grond op industrieterreinen in een Friese gemeente als Drachten goed en waarom lukt dat hier niet? Onze fractie is van mening dat het college zelf veel meer wervend de boer op moet. Er moeten meer manuren worden geïnvesteerd. En er moet op een overtuigende manier aandacht worden gevraagd voor de mogelijkheden in de polder. Wij hebben nu de indruk dat de beschikbare ambtelijke capaciteit niet geheel ten goede komt aan het uitvoeren van het acquisitie- en promotiebeleid.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Bij werkgelegenheid staat vooral de nota Economische zaken centraal. De nota is gepresenteerd en de prioriteiten zijn benoemd. Ik kan perfect aansluiten bij wat net is genoemd door de ChristenUnie/SGP.

Wat is er tot nu toe verder gebeurd met die zo noodzakelijke acquisitie die we nodig hebben om de toch al verdwijnende werkgelegenheid voor verder verdwijnen te behoeden? Zorg dat we houden wat we hebben en daar waar het kan moeten we proberen te groeien. Er is al te veel wat op dit moment niet goed uit de verf komt. Hierover heeft de heer Brouwer pas ingesproken tijdens een raadsvergadering. Veel mensen vonden dat behoorlijk irritant, maar het was wel de realiteit. Er is veel verdwenen en het economisch tij keert zich nog niet. Wat verdwijnt er en wat komt er op dit moment nog niet? Voor het ecopark is nog geen spa in de grond gezet. Door welk getreuzel komt dat? Voor het glastuinbouwgebied is Luttelgeest 2 afgeblazen. Door het bestuurlijk onvermogen is het eerste bedrijf dat wil uitbreiden al van plan te vertrekken. Zo verdwijnen er tientallen arbeidsplaatsen. Heel de provincie

weet wat er speelt, behalve de commissie die erover gaat. Op bedrijventerrein De Munt is het doodstil, terwijl er genoeg bedrijven waren met belangstelling. Glastuinbouw Ens kampt met problemen van infrastructuur, gas en wegen; het college ziet geen kans om hierin een positieve rol te spelen. De werkgelegenheid in het ziekenhuis is bijna geheel weggesaneerd. Het technofonds wordt nauwelijks benut en zo kan ik nog wel even doorgaan. Niet alle werkgelegenheid is vertrokken naar het buitenland of elders, want naast de eigen inwoners en de forensen, vinden nog steeds honderden buitenlanders werk in onze gemeente. De Wet werk en bijstand geeft de plicht om mensen aan het werk te helpen. Het is ook daarvoor belangrijk dat snel nieuwe werkgelegenheid kan worden binnengehaald. Naast het contract met het ene uitzendbureau ten behoeve van cliënten, kunnen meerdere contracten worden afgesloten. Nu de provincie bereid is subsidiegelden, bestemd voor Luttelgeest 2, in te zetten voor Ens, moet het college deze kans aangrijpen om de problematiek van de glastuinbouw op te lossen. Het gaat niet alleen om de verdeling van zakken geld, maar juist de belangenbehartigende taak bij andere instanties die hiervoor nodig zijn. Dan telt niet de inspanning, maar het resultaat. Het aantrekken van grote bedrijven was, is en zal voor deze gemeente en dit college geen reële optie zijn. De MKB-regeling moet met ingang van direct niet alleen voor een mogelijk groot bedrijf worden gereserveerd, tenzij het college nu met zekerheid weet te melden dit jaar een grote vis aan de haak te hebben.

De heer **Sanderse**: Mijnheer de Voorzitter. Het bevorderen van werkgelegenheid en het scheppen van voorwaarden daarvoor is van het grootste belang voor een gezond draaiende economie in onze gemeente. Het is een open deur, maar ik wil het toch even gezegd hebben. Bij het beleidsveld bevorderen werkgelegenheid, op de gele pagina's, missen we een aantal kengetallen. Bijvoorbeeld van uitgegeven hoeveelheden industrieterrein, dit is overigens al wel in z'n algemeenheid genoemd. Het aantal startende ondernemers en welk percentage slaagt daarvan? Ik kreeg deze week een boekje over de provincie Flevoland en daarin staat leuk dat het aantal slagende starters in onze gemeente het grootste is. Dat doet je toch goed.

De heer **Wassink**: Maar het percentage starters is wel het kleinste van alle gemeenten.

De heer **Sanderse**: Jawel, maar als je dan toch het hoogste slagingspercentage hebt, dan is dat niet slecht. Hoe meer starters hoe beter. Mevrouw Geluk noemde de MKB-regeling. Daarvoor wil ik ook aandacht vragen. De MKB-regeling moet innovatief zijn. De regeling geldt voor bedrijven van vijftien tot driehonderd werknemers; het moeten grote bedrijven zijn van buiten Flevoland. Vorig jaar is hiervoor ruim EUR 400.000,00 op de plank blijven liggen. Er kwam toen geen bedrijf voor in aanmerking. Het CDA meent dat het college alles op alles moet zetten om bedrijven hier heen te halen. Wij eisen dan ook van het college de MKB-regeling te verruimen en aan te passen, zodat het aantrekkelijker wordt voor bedrijven om zich hier te vestigen. Wat het acquisitie- en promotiebeleid betreft hebben wij begrepen dat in de pijplijn een nota Aanwezig is. Wij willen het college hierin graag activeren.

De heer **Wassink**: Die eis klinkt heel goed, maar eisen klinkt veel zwaarder dan aanmoedigen.

De heer **Sanderse**: Ik geloof ook niet dat je hierop een sanctie moet zetten, dat heeft weinig zin. Wij eisen van het college dat het hiermee aan de slag gaat. Ik wil eerst het antwoord van de portefeuillehouder afwachten, voordat ik hierop verder reageer.

De heer **Nijdam**: Mijnheer de Voorzitter. Aan de orde is de uitstroombestemming 2003 en wat dat als resultaat heeft opgeleverd. Als we hier vanavond sec praten over resultaten, dan zijn we over 2003 snel klaar. De conclusie is dat 2003 een slecht uitstroomjaar was. Zo'n tien jaar geleden telde deze gemeente 1.100 bijstandsuitkeringen. In de vorige raadsperiode is dit aantal teruggebracht naar 500. Dat noem ik resultaat! Inmiddels loopt het aantal weer op tot boven de 600.

Het college heeft in de afgelopen jaren een goed voorwaardenscheppend beleid op poten gezet. Op onderdelen hiervan kan het zeker geen kwaad om wat bij te sturen en wat alerter te reageren op de ontwikkelingen om ons heen. Wat die ontwikkelingen betreft, laten we ook eens afwachten wat het model van de reïntegratieladder, casemanagers en de nauwere samenwerking met het Centrum voor Werk en Inkomen voor 2004 ons kan opleveren. Om maar in de pessimistische sfeer te blijven: we houden ons hart vast! We zouden het als fractie dan ook zeer op prijs stellen als de wethouder van Economische zaken wat meer rekening zou houden met de wethouder van Sociale zaken, waar het om werkgelegenheid gaat. Op de laatst gehouden zakenavond van de Kamer van Koophandel, heeft de wethouder Sociale zaken in zijn openingswoord een noodoproep aan het bedrijfsleven laten horen. Daarbij heeft hij gezegd dat ook werkgevers een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben om

het probleem van de snel oplopende werkeloosheid af te remmen. Welke respons heeft dat gehad en heeft het wat bijgedragen aan de uitstroom? Waar de echte werkeloosheid vandaan komt weten we allemaal, net zo goed als we weten waar de kinderen vandaan komen. Daarvoor hoeven we echt niet gestudeerd te hebben. Als we dan de resultaten van de economische ontwikkelingen op lokaal niveau 2003 nemen, dan hebben we het hier nog niet eens zo slecht gedaan. Er vindt dus zo rechts en links nog wel wat expansie plaats. Helaas heeft dit niet geleid tot een afname van het aantal bijstandsgerechtigden. Het kan bijna niet anders of u zult het met ons eens zijn, dat de banenmachine echt op gang dient te komen. We zijn het zeuren van Zalm zo langzamerhand wel een beetje zat en niet te vergeten: JP2. We beginnen nu echt te snakken naar het zoet. Als het niet gaat lukken, zal het voor gemeenten de komende jaren nog lastiger en zorgelijker worden dan het nu al is. Dat geef ik u op een briefje. Er zijn alternatieven over het werkgelegenheidsprobleem ingediend. Laten we daarvan gebruik maken om het tij te keren. U houdt de voorzitter uitstekende plannen voor, vindt onze fractie. Op lokaal, regionaal en rijksniveau zal er veel van ons worden verwacht. We komen daarop in de voorjaarsrapportage zeker terug.

Het laatste punt van zorg wil ik u nog even meegeven. Het betreft het huwelijk dat in 2001 door Impuls en IJsselmeergroep is gesloten. Het huishoudbudget hiervan zorgt voor verontrustende tekorten. Het lijkt ook voor 2004 niet goed te zitten. Tekorten die naar verwachting nog verder zullen oplopen en waarvoor de gemeente als aandeelhouder van de GR in de NV verantwoordelijk is. Een bedrijfsstructuur waarvan we destijds hoge verwachtingen hadden, is gedoemd te mislukken. Het staat na een kort huwelijk wederom ter discussie. Hoe nu verder? We hebben vernomen dat het college een onderzoek zal instellen naar deze slechte resultaten. Wie en wat gaat dat weer kosten? Het is juni en zonder inzicht in de begroting, maar wel een bijdrage van EUR 350.000,00 die van ons verwacht wordt. Hiermee gaan we niet zonder meer akkoord, maar dat is ook al eerder gezegd. Twee directeuren op één bedrijf kost te veel, het scholingsbedrijf Impuls met negentig werknemers drukt met dit aantal in verhouding veel te zwaar op de begroting en zeker in een economisch minder gunstig klimaat.

De voorzitter: Deze opmerkingen hebben meer te maken met de algemene beschouwingen van de voorjaarsnota, dan een terugblik op 2003.

De heer Nijdam: Dit heeft alles te maken met uitstroombevordering.

Men heeft nogal wat onderzoeksactiviteiten laten verrichten. De faciliteiten qua investeringen liegen er niet om. We zijn als fractie dan ook benieuwd naar de stand van de liquiditeitspositie van het bedrijf WSW, waarvoor we een wettelijke taak hebben als gemeente. Dit bedrijf kan zich onzes inziens zelf redden. Als de organisatie maar efficiënt werkt. Ik heb het dan over reële calculaties.

Samenvattend: Een reorganisatie is niet te voorkomen en aansturen op een scheiding kan een optie zijn. Hierbij moeten ook juridische en financiële gevolgen in beeld worden gebracht. Ik vraag: Welke stap gaat het college concreet nemen of modderen we zo door?

De heer Vermeulen: Mijnheer de Voorzitter. In het dossier bevordering werkgelegenheid bereiken wij de grenzen van wat men van een gemeente mag verwachten. In onze progressief liberale gedachte moet de overheid terughoudend zijn in het steunen van bepaalde sectoren van het bedrijfsleven. Laat dat maar aan de markt over. Het streven naar een groei van 2% à 2,5% per jaar, is ambitieus. Heden ten dage is het gelijk houden van de werkgelegenheid al een hele prestatie. Dit onderdeel van het gemeentelijke beleid moet eigenlijk door een commerciële bril worden bezien. Wat zijn de zwakke en sterke punten van dit beleid? Wat zijn de bedreigingen? Deze SWOT-analyses zijn voor ons van groot belang. De elementen hiervan zijn in de matrix voor de uitvoering van de nota Economisch beleid terug te vinden. Wat ons betreft mag de uitvoering van deze nota best een tandje hoger. Ga vooral verder met het aanleggen van goede bedrijfsterreinen op goed toegankelijke plekken. Fungeer als intermediair tussen bedrijfsleven, Kamer van Koophandel en overige overheden.

Stimuleer overlegstructuren en houd het zakenloket in stand. Daarnaast moet de effectiviteit van de MKB-regeling worden geëvalueerd. De conclusie is dat dit beleidsterrein een zaak van lange adem is. De uitvoering van economisch beleid zou eigenlijk krachtig ter hand genomen moeten worden.

De heer Van Diepen: Mijnheer de Voorzitter. Inzake het taakveld bevorderen werkgelegenheid wil ik het volgende opmerken. Wat hebben we ervoor gedaan in 2003? Jawel, we hebben de nota Economisch beleid vastgesteld met een prioriteitenmatrix. Hierbij werd gestreefd naar een groei van de werkgelegenheid van 2% tot 2,5% in 2003 te realiseren. Het bewaren van financiën uit de MKB-regeling voor een hopelijk in 2004 of later te vestigen groot bedrijf getuigt van een grote afwachtende houding. De Politieke Unie is van mening dat deze afwachtende houding voor een enkel groot bedrijf niet bijdraagt aan tijdige bevordering van werkgelegenheid. Dat is dus ook het resultaat. Het gevoerde

beleid heeft niet geleid tot meer werkgelegenheid, waarbij het mislukken van project Luttelgeest 2 de grootste teleurstelling is geweest. De passieve prestaties zijn van dien aard dat er geen positieve ontwikkelingen in de werkgelegenheid zijn ontstaan. De werkgelegenheid is met meer dan 1% gedaald, waarbij de landbouw en de visserij nog maar 20% van de totale werkgelegenheid betreft. Wat is de burger er dan beter van geworden? Niets! De werkgelegenheid is alleen maar minder geworden. We zullen er echt adequaat aan moeten werken en niet langer afwachten. De Politieke Unie is van mening dat een afwachtende houding voor een enkel groot bedrijf teveel onzekerheid geeft voor een tijdige bijdrage aan bevordering werkgelegenheid. Deze financiën kunnen volgens ons beter worden ingezet voor een verbetering c.q. vestiging van meerdere kleinschalige bedrijven. De vestiging van kleinschalige bedrijven in het buitengebied moet dan ook mogelijk zijn. De nieuwe initiatieven voor glastuinbouw zullen op onze steun moeten kunnen rekenen. Wij vertrouwen erop dat het college en de raad dit zullen ondersteunen.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Mijnheer de Voorzitter. Ik ben de heer Nijdam dankbaar, nu kan ik mij terdege voorbereiden op de algemene beschouwingen. Ik weet al waarop ik moet inzetten. Er is een aantal keer gesproken over de groei van 2,5%. Daarover kan erg somber worden gedaan. Natuurlijk zijn we hierin niet geslaagd, maar er wordt in de nota gesproken over een gemiddelde groei van de werkgelegenheid. Als wij kijken van 1999 naar 2003, is de groei met 5% per jaar. Het laatste jaar is het even gedaald, dus we moeten het relativiseren. Daarnaast hebben wij te maken met een teruglopende conjunctuur, waaraan wij met elkaar niet zo veel kunnen doen. Wij hebben de bedrijventerreinen klaar liggen. We zijn heel nadrukkelijk met de acquisitie bezig, alleen moet dat wel gericht gebeuren. Er is ook gesproken over de glastuinbouw. U moet niet vergeten dat aan het college is aangegeven hoever het mag gaan. In de laatste commissievergadering heb ik de commissie uitgedaagd om meer middelen beschikbaar te stellen, zodat er meer ruimte komt. Toen is de commissie daar heel nadrukkelijk in geweest. Dus kan er niet zomaar worden gesteld dat het mislukt is. Er is niet meer ruimte gegeven aan het college.

De meeste fracties hebben gesproken over de MKB-regeling met grote of kleine bedrijven. Dit is een regeling die we voor een aantal jaren terug met deze raad hebben afgesproken. Er is toen heel nadrukkelijk gezegd dat er moet worden gekeken naar bedrijven die hier passen om een aanvulling te krijgen van ons bedrijvenbestand. We moeten oppassen dat we geen eenzijdig bedrijvenbestand krijgen. Daarnaast is een groot bedrijf in een keer een grote werkgever. Dat heeft duidelijk de voorkeur. Aan de andere kant is het zo dat het iets minder goed blijkt te lopen. Dan moet het college zich hierop bezinnen. Het is ook zo dat een aantal collega-gemeenten, dat een iets ander beleid heeft, op dit moment geen geld hebben. Zij kunnen vervolgens geen bedrijven stimuleren. Het wordt geleidelijk aan wel zinnig om eens te kijken hoelang we dit beleid nog moeten vasthouden. Het college kan toezeggen dat naar de voorwaarden wordt gekeken.

De heer **Sanderse**: Heeft u uit onze opmerkingen begrepen dat u duidelijk een opdracht heeft meegekregen om hieraan te sleutelen? U zegt dat ook zelf een beetje, maar de grote vissen zoals u ze op het oog heeft, zijn niet gekomen. Er is het afgelopen jaar EUR 400.000,00 op de plank blijven liggen. Het zou mooi zijn als dat op korte termijn zou kunnen worden ingezet. We kunnen wat agressiever proberen bedrijven binnen te halen.

Wethouder de heer **Van Meijel**: De opmerking over het geld dat op de plank is blijven liggen, is geen goede opmerking. Dat is het geld wat we de hele periode beschikbaar hadden voor cofinanciering. Het is niet zo dat we dat bedrag ieder jaar beschikbaar hebben. Dus het is anders dan wordt voorgesteld. Er werd net gezegd dat het in Drachten allemaal goed loopt. Het is inderdaad zo dat als bedrijven twintig tot dertig kilometer verder rijden dan de gemeente Noordoostpolder, de financiële mogelijkheden beter zijn. We moeten onze positie in deze goed bekijken.

Als bedrijven toch iets verder van de Randstad af willen, komen ze deze kant op. Er wordt dan gekeken naar de ontsluiting; 'die is voor ons positief. Er wordt gekeken naar de vierkantemeterprijs, maar die is niet van doorslaggevend belang. Er wordt ook gekeken naar subsidiemogelijkheden. Dan moeten wij constateren dat onze burens hiervoor meer mogelijkheden hebben. Er zit duidelijk verschil tussen diverse gemeenten, ook binnen Flevoland. Wij moeten onze positie kennen. Daarom meen ik dat het college er, binnen de gegeven omstandigheden, alles aan gedaan heeft om aan de werkgelegenheid te sleutelen.

Mevrouw **Geluk**: U heeft gezegd dat het college zich zal beraden op de MKB-regeling. Ik constateer dat twee grote partijen en een kleine hebben gezegd dat hierin iets moet veranderen. Ik denk dat u zich dan niet hoeft te bezinnen of u dat gaat doen, maar hoe u dat gaat doen. We willen daarvoor op

zo kort mogelijke termijn een voorstel zien. Als u ook de kleinere bedrijven iets kunt bieden, zodat ze zich hier vestigen, gaan ze in ieder geval niet met een noodvaart naar de overige steden. Er moet van alles gebeuren om bedrijven hierheen te trekken.

Wethouder de heer **Van Meijel**: De MKB-regeling is genoemd in het college. Wij zullen daarnaar heel nadrukkelijk kijken. Ik denk dat ik de meeste zaken behandeld heb.

Mevrouw **Geluk**: Ik heb twee heel concrete zaken genoemd. Ten eerste meer uitzendbureaus inzetten om de cliënten die te maken krijgen met de Wet werk en bijstand een werkplek te geven, ten tweede de bereidheid om de subsidiegelden die bestemd waren voor Luttelgeest 2 en van de provincie, in te zetten voor Ens. Ook zich actiever in te zetten voor de problemen die er zijn rondom glastuinbouw.

De heer **Sanderse**: Ik wil de wethouder vragen op de beleidsvelden te kijken naar pagina 189 onderaan, waar staat: het verschil tussen de begroting en de rekening 2003 komt voort uit het feit dat de MKB-regeling EUR 408.000,00 in 2003 niet is uitgekeerd, maar bewaard wordt tot er zich een groot bedrijf vestigt, hopelijk in 2004. Ik kan er niet anders uit opmaken dan dat het geld op de plank ligt.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Die middelen zijn ook beschikbaar, ze liggen er ook, maar eenmalig. We hebben dit in het verleden met de raad afgesproken. Ik heb net toegezegd dat het college met voorstellen zal komen om dat aan te passen, omdat de periode met enkele jaren afloopt. Het zou jammer zijn, als het geld moet worden teruggestort en wij onvoldoende gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheden. Wij moeten ons wel realiseren dat de vraag van bedrijven op dit moment beperkt is. Mevrouw Geluk sprak over uitzendbureaus, maar dan komen we meer op algemene beschouwingen. Het is ook zo dat er breder wordt gekeken hoe we mensen binnen de marktwerking aan het werk krijgen.

Nog even iets over de subsidie Ens. Het is niet zo makkelijk om de subsidie over te hevelen. Dat is voor het project bedoeld. Er moet dan worden gekeken hoe het anders kan, ook met betrekking tot de cofinanciering.

Mevrouw **Geluk**: Als de bereidheid er maar is om ermee aan de slag te gaan.

De heer **Nijdam**: Ik wil graag een respons horen op de Kamer van Koophandel. Ik heb begrepen dat deze maatschappelijk verantwoordelijk kan worden gesteld. Over de scheiding tussen de WSW- en de Wwb-budgetten is niets toegelicht. Dat zit u vast ook niet lekker. Wat bent u daarmee precies van plan? Mijn verhaal was meer gericht op uitstroom van bijstandsgerechtigden. Dit in het kader van de Wet werk en bijstand, maar dat heeft u vast wel begrepen. We zijn hiervoor als gemeente verantwoordelijk.

Mevrouw **Geluk**: We hebben hiervoor heel veel kansen gekregen.

De heer **Van Diepen**: De Politieke Unie is tevreden met de toezegging van de wethouder om de MKB-regeling ook voor kleinere bedrijven meer inhoud te geven. Daarnaast wil ik nog eens extra de nadruk vestigen op de activiteiten en de inzet voor het glastuinbouwgebied in Ens. We zijn verplicht hieraan aandacht te schenken. Ik vertrouw erop dat de wethouder hiervoor een mogelijkheid zal onderzoeken en vinden.

Wethouder de heer **Van Meijel**: In 2003 was Ens niet aan de orde. Ik denk dat we kijken naar de toekomst. Wij hebben er onlangs in de commissie over gesproken.

Mevrouw **Geluk**: Het probleem van Ens was zeker in 2003 aan de orde. Alleen was er nog geen oplossing gevonden. De gasleidingen waren toen al ontoereikend, alsmede het wegennet. Dat is niet iets wat dit jaar ineens is ontstaan.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Het lijkt met niet handig als we nu deze discussie gaan voeren. Die is onlangs in een commissie gevoerd en daar zijn heldere afspraken gemaakt.

De vraag van de heer Nijdam over de scheiding van budgetten is mij niet helemaal duidelijk. Als het cijfermatige zaken zijn, geef ik het advies om met Sociale zaken of met Financiën contact op te nemen. Ik kan daarop op dit moment geen antwoord geven. Ik heb niet direct concreet een respons op de vraag over de Kamer van Koophandel. Het is een verandering van werken, waarvoor wij indertijd hebben gekozen. De wethouders zijn regelmatig in overleg, dat kan ik u verzekeren. Ik zou haast zeg-

gen: 24 uur per dag, dus dat moet resultaten geven. Dit zijn alleen geen resultaten op korte termijn. Wij praten over een verandering op de arbeidsmarkt en over een verandering van onderwijs en werkgevers; dat zijn geen processen die op korte termijn kunnen plaatsvinden. Inmiddels hebben drie bedrijven een aantal leerlingen op de bouwplaats ingezet. Zo kan de jeugd ook werkervaring opdoen. Dat zijn dus wel concrete resultaten.

De heer **Nijdam**: Fantastisch wethouder! Dat zijn tenminste resultaten. Daar vroeg ik ook om. U weet als wethouder toch hoe het zit met de WSW en Wwb? Ik begrijp niet dat hierop geen antwoord komt.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Over die hele materie is een aantal opmerkingen gemaakt. Daarop komt het college terug. Op dit moment hebben wij nog geen concrete cijfers van de WSW en dat heb ik ook in de commissie verteld. Als er duidelijkheid is, gaan wij er uiteraard op korte termijn over praten.

De **voorzitter**: Mag ik concluderen voor wat dit blok betreft, dat er een toezegging komt voor de MKB-regeling met bijbehorende voorstellen. Op welke termijn kan dat, vraag ik aan de wethouder.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Het zou over een aantal maanden kunnen. We moeten wel oppassen dat we dit niet te rigoureuus doen.

De **voorzitter**: Het is goed om een termijn te noemen, zodat daaraan kan worden vastgehouden.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Ik hecht eraan om er nog iets van te zeggen. We moeten hiervan de consequenties kunnen overzien. We hebben in het verleden een aantal bedrijven afgewezen op basis van de afspraken. We moeten het dus wel zorgvuldig bestuderen, maar dat moet in een aantal maanden kunnen.

De **voorzitter**: Ik rek het op tot nog dit jaar.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Dat kan precies.

De **voorzitter**: Ik begrijp verder dat u er prijs op stelt dat wordt gekeken wat in plaats van Luttelgeest 2 mogelijk is. Ook wat wel kan worden gedaan aan de glastuinbouw, maar dat is meer een algemeen verhaal. Die hele problematiek, aangekaart door de heer Nijdam, komt later nog aan de orde. Dit lijkt me een goede afronding voor dit onderdeel.

We gaan verder met de portefeuille van mevrouw Van Gaalen en dat gaat over jeugd- en ouderenbeleid.

De heer **Dibbits**: Mijnheer de Voorzitter. Zowel het jeugd- als het ouderenbeleid zit in een fase, waarin een aantal concrete stappen wordt genomen. Een aantal knelpunten moet worden opgelost. Of kansen worden gecreëerd voor hen die ermee te maken hebben. Als vervolg van de kadernotitie Lokaal jeugdbeleid is de nota Lokaal preventief jeugdbeleid 2004/2006 opgesteld. Het heeft helaas enige tijd geduurd voordat de nota er was, maar hij is er nu dan toch. Het in de nota beschreven schema geeft aan dat we op koers liggen. Wij zijn zeer benieuwd naar de uitwerking hiervan. We denken hierbij onder andere aan de drie projectplatforms. Ten aanzien van het ouderenbeleid staat een aantal nieuwbouwprojecten op de rol, dat voorziet in de behoefte voor de ouderen. Dit zal gebeuren op meerdere locaties in de polder. We hopen wel dat de gemaakte voorzieningen voor ouderen ook aan het doel beantwoorden en niet in uitgekleden vorm zorg geven.

We denken bijvoorbeeld aan het zorgsteunpunt in Ens. Dat kan duidelijker worden ingevuld. Het Salicom* in Creil is een goede stap op weg naar goede ouderenzorg.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Eerst iets over het jeugdbeleid. In de polder is niets te beleven, is een veelgehoorde kreet van tieners. Toch denk ik dat het wel meevalt. Het voorzieningenniveau is niet veel slechter dan van menige andere plattelandsgemeente. Misschien is dit wel gewoon het latente minderwaardigheidscomplex van dit gebied. Toch komen jongeren soms in de knel, door welke oorzaak dan ook. Het gemeentelijke sociale vangnet heeft dan ook instrumenten, zoals naschoolse opvang, brede sportprojecten, HALT-projecten en niet te vergeten de ondersteuning van het algemeen maatschappelijk werk. Samenwerking met de andere disciplines in dit werkveld is van groot belang om tot een eenheid van beleid te komen. We denken dat op dit beleidsterrein het een tandje

hoger mag. De regie moet wel bij het college blijven, mede aan de hand van de kadernotitie. Niet voor niets hebben wij vorig jaar bij de bezuinigingsdiscussie gepleit om dit werkveld te ontzien. Zeker nu de jeugdwerkeloosheid weer sterk toeneemt en ook de rijksoverheid zich steeds meer van dit terrein terugtrekt.

Dan over het ouderenbeleid. Dat ouderen zo lang mogelijk in de eigen woonomgeving moeten blijven, is een breed aanvaard uitgangspunt. We zijn dan ook blij met de realisatie van een zorgsteunpunt. Wij maken ons echter zorgen over Mobimax, de uitvoering van de Wvg en ook de Wet werk en bijstand. Kunnen wij deze geformuleerde ambities ook in slechte tijden waarmaken?

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Ik heb niet zo veel te melden, omdat wij niet vooruit kijken naar wat er gebeuren gaat, maar kijken naar wat er gebeurd is. Dan ziet onze fractie weinig meetbare resultaten op het terrein van jeugd- en ouderenbeleid. Dat is een conclusie. Ik heb er een aanbeveling bij. Misschien moeten we toch eens naar een jeugd- en seniorenraad, die de zaken een beetje kunnen aanjagen. We zijn benieuwd naar de reactie van het college.

Mevrouw **Binksma**: Mijnheer de Voorzitter. Het ouderenbeleid is de laatste tijd vooral in de aandacht geweest door de zorgbundeling en het openen van een zorgsteunpunt. Dat is dus gerealiseerd. Dit zal in de toekomst de nodige aandacht blijven vragen. We horen te weinig over dit beleid en daarom is er te weinig bekend, ook bij de doelgroep. Zou er in de eerste helft van deze raadsperiode geen uitgewerkte deelnotitie komen over het welzijn ouderen? Een gemeentelijke ontwikkelingsvisie? Er moet veel meer op de wensen van de ouderen zelf worden ingespeeld. Kent men die wensen wel voldoende? Waar blijven de serviceappartementen waarnaar al zo lang wordt gevraagd. Komen ze er nu wel of niet?

Het jeugdbeleid is in de steigers gezet. Dat heeft al flink wat geld en uren gekost, die niet waren groot. Waar doen we het voor en wat zijn de resultaten? Is het de juiste manier? Dit zijn vragen die op dit moment nog niet kunnen worden beantwoord. Regelmatige terugkoppeling naar de raad om het proces te kunnen volgen, is wel noodzakelijk. Kunnen we daarop rekenen zodat het ook niet steeds gevraagd hoeft te worden? De polderjeugd is op zich best initiatiefrijke. Men kan zich dus afvragen of zij zit te wachten op dit soort jeugdbeleid. Er zijn veel mogelijkheden waar de jeugd terecht kan. Alleen moet er dan wel voor worden gezorgd dat de bestaande voorzieningen en accommodaties goed worden onderhouden. Dit geldt voor sociaal-culturele accommodaties en voorzieningen. Ook een aanvulling van onze opmerking in onze bijdrage van financiën. De gemeente krijgt te veel vragen en opmerkingen op dit terrein. Meer met de vraag meedenken in voorwaardenscheppende sfeer en mogelijkheden onderzoeken om tot een oplossing te komen.

Overigens was ik al wel blij met het antwoord dat ik vanmiddag heb gekregen naar aanleiding van de vorige raadsvergadering. Dat is een goed begin. Mijn vraag is dus om de voorzieningen op peil te houden. Ten aanzien van de sportvoorzieningen verwachten we ook beheerplannen. Hoe gaat het college dit in de toekomst aanpakken?

Mevrouw **Droog**: Mijnheer de Voorzitter. Ik heb het gesplitst, want ik vind jeugd toch wat anders dan ouderen. De CDA-fractie heeft het afgelopen jaar een beetje kritisch gekeken naar de ontwikkelingen ten aanzien van de nota Jeugdbeleid. We hebben er vaak over gesproken. Uiteindelijk maken we ons zorgen over de langetermijnvisie. We zijn akkoord gegaan met de uitwerking van de drie pilots, maar we hopen dat het beleid ook verder in de breedte wordt ontwikkeld. Het zijn drie aardige pilots die maar een klein deel van de jeugd bereiken. De CDA-fractie leest dan in de krant dat de wethouder al een aantal maanden interactief aan het communiceren is met de jeugd. Dat is een goede zaak, maar wij zien hiervan binnenkort graag resultaten. Wellicht kunnen de pilots nog worden geactualiseerd. Het moet niet zo zijn dat we aan het eind van de rit met drie lekgeprikte ballonnen zitten die niet verder gekomen zijn dan 2005. Als we een goed gas (inhoud) gebruiken, moet een ballon ver kunnen komen. Er is veel geld geïnvesteerd voor de nota zoals die er nu ligt, tot 2006. Er staan ook veel interessante dingen in, maar wat wij als CDA missen is de integrale langetermijnvisie. Het onderwerp overschrijdt meerdere beleidsvelden en dat missen we tot nu toe. Integraal lijkt wel een modewoord te worden. Ik denk dat we er, wat de jeugd betreft, niet omheen kunnen. De CDA-fractie wil dat het college zich niet blind staart op de drie pilots, maar voor het eind van het jaar een integrale voortgangsnotitie met ons kan bespreken.

Wat het ouderenbeleid betreft, ben ik het eens met mevrouw Binksma. Het was een speerpunt uit het collegeprogramma om dit al in een eerder stadium te ontwikkelen. Er wordt veel over ouderen gesproken, maar we hebben het idee dat er erg weinig gebeurt. Wat wil dit college? Er moet met diverse partijen worden samengewerkt. We vragen ons af of dit inderdaad zo is en of wordt teruggekoppeld. Het is bijna vakantie en de herfst duurt kort. Er zou een verregaande samenwerking komen tussen SOB

en de VVA. Wij hebben nog geen initiatieven gezien, welke visie zit hier dan achter, welke kant wil het college op? Er moeten zo spoedig mogelijk beleidslijnen worden uitgezet. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) komt eraan. Wij willen hierop bij de voorjaarsrapportage terugkomen. De CDA-fractie wil de beleidslijn graag voor 2005 op papier.

Mevrouw **Faber**: Mijnheer de Voorzitter. Ik probeer een beetje een koppeling te houden. De deelnotitie jeugd is inmiddels verschenen en zal ook een start vinden in dit najaar. De communicatie met jongeren, jongeren omgaan met geld en jongeren en veiligheid, zijn de drie hoofditems van de deelprojecten. Wij vinden deze onderwerpen zeker van belang. Maar daaroverheen zouden wij graag zien dat naast deze projecten wordt gewerkt aan de bewustwording van de leefomgeving van jongeren. Ook van het feit dat ze zelf veel invloed kunnen hebben op het leefklimaat van onze gemeente. Dit bewustwordingsproces moet worden gebaseerd op een positieve benadering. Hierbij kunnen veel organisaties van ondersteunend belang zijn, zoals Paspardoe, het buurtwerk, het onderwijsveld en de politie. Daarnaast blijft de koppeling met het JOP-beleid van belang. Kortom, naast het projectwijze gestalte geven, moet altijd op een breder gebied beleid worden ontwikkeld. Hierbij moet ook worden gekeken naar de landelijke ontwikkelingen. We kunnen wel blijven denken dat de jeugd van de Noord-oostpolder niet direct voorop loopt waar het gaat om drugs en alcohol, maar dan steken we onze kop in het zand. College, blijf alert op de signalen die u bereiken vanuit de verschillende organisaties die met jeugd werken. College, vergis u niet! De jeugd zal zich altijd sneller ontwikkelen dan het beleid. Daarnaast heeft de ontwikkeling van de jeugdzorg het afgelopen jaar een behoorlijke knauw gekregen. Dit kwam door de organisatorische wanorde op provinciaal niveau. Onze fractie wil hierover zorg uitspreken. We willen graag van het college weten hoe de stand van zaken op dit moment is. We kunnen wel aardige projecten opzetten, maar wanneer de jeugdzorg niet goed geregeld is, staan we aan de verkeerde kant van de lijn.

Ten aanzien van het ouderenbeleid wil ik het volgende opmerken. De ouderen hebben het moeilijk. We zien grote krantenkoppen en reportages op tv die de situatie van ouderen belichten. De ouderenbonden krijgen meer leden, de tegenvallende economie treft deze groep hard. Een veelgehoorde kreet is: 'te veel om van dood te gaan, te weinig om van te leven'. Over een paar maanden kunnen we de deelnotitie ouderenbeleid tegemoet zien. College, houd rekening met het voorgaande. Neem de ouderenbonden en welzijnsorganisaties serieus als overlegpartners. Betrek ze bij het ontwikkelen van het beleid. Blijf zelfstandig kunnen wonen als speerpunt houden. Houd de behandeling van de zorg integraal. Geef ouderen een duidelijk loket waar ze met al hun vragen en aanvragen terecht kunnen. Veel ouderen weten nu de weg niet te vinden of durven geen tegemoetkomingen aan te vragen. Los van het bovenstaande wil de fractie nog een vraag stellen aan het college, betreffende de maaltijden van 'tafeltje-dek-je'. Een enorm belangrijk onderdeel voor vele ouderen, waar ze dankbaar gebruik van maken en wat zeker van belang is om zelfstandig te kunnen blijven wonen. Er zijn 33.000 maaltijden verstrekt. Echter, afgelopen maand is de keuken van de Golfslag gesloten en worden de maaltijden elders klaargemaakt. College, zijn er voldoende garanties voor de maaltijdverstrekking voor de toekomst?

Wethouder mevrouw **Van Gaalen**: Mijnheer de Voorzitter. Ik kies eerst voor de beantwoording van het onderdeel jeugd. De heer Vermeulen sprak over het houden van de regierol bij het college. Dat ben ik helemaal met hem eens. Wij zijn ook steeds in overleg met allerlei instanties om te kijken hoe de jeugd in beweging is en waar de knelpunten zitten. Als voorbeeld noem ik dat we een regiegroep bij elkaar hebben geroepen die over baldadige jeugd in Emmeloord gaat. Wij hebben nu een kader waarbinnen we maatregelen kunnen nemen. We kunnen dit niet evalueren, het blijft doorgaan. We moeten hier dus alert op blijven. De jeugd heeft niets te doen, is een veel gehoorde kreet. U geeft zelf aan dat dit wel meevalt. Daarom heb ik recent een vrijetijdsnotitie laten opstellen.

Hieruit blijkt dat het wel meevalt, hier in de polder. De jeugd is het hiermee echter niet eens, zij heeft het liefst horeca. De heer Nentjes sprak over een jeugd- en seniorenraad v. Dat heeft wel mijn aandacht gehad. Ik heb andere gemeenten daarin gevolgd en geen tevreden resultaten gemerkt. Wij willen dit op een andere manier, integraal, met de jeugd aanpakken. We hebben het gedaan via het SMS-en, stellingen in de Noppes en via de website. We hebben jongeren uitgenodigd om op het spreekuur te komen. Dit werkt en ik heb al deze reacties verzameld. Deze worden op schrift gesteld en in juli a.s. verspreid. Zo kunt u zien hoe de jeugd naar onze polder kijkt. Dit wordt uiteraard ook meegenomen in het jeugdbeleid. Het jeugdbeleid staat in de steigers, zegt mevrouw Binksma. Dat is ook zo. Ik zie dat we de afgelopen twee jaar hebben gezaaid, we zitten nu in de groeitijd en de oogsttijd komt eraan. Het is nog volop in ontwikkeling, want de jeugd is altijd in beweging. We moeten hierop anticiperen. Ik heb hierover ook regelmatig overleg met diverse instanties en jongerenverenigingen. Mevrouw Droog sprak over het langetermijnbeleid. Het is ook echt de bedoeling om het jeugd-

werk in de breedte te ontwikkelen. Er is gevraagd of er eind dit jaar een integrale termijnvisie kan liggen. Ik vind het een goed plan en ik kan dit toezeggen. Mevrouw Faber sprak over deelprojecten en bewustworden van de leefomgeving. Dat is een van de doelstellingen, ook van het jongerenbeleid. De signalen van organisaties worden daarin meegenomen. We zijn ook op provinciaal niveau in bespreking en uiteraard ook over de Wet op de jeugdzorg die in 2005 wordt ingevoerd. Dat heeft de aandacht en hier zijn nog wat vraagtekens bij. Mevrouw Binksma vroeg om terugkoppeling naar de commissie. Dit zal ik graag doen.

Mevrouw **Faber**: Ik wil even reageren op het stukje jeugdbeleid. Ik ben niet helemaal tevreden met het antwoord over jeugdzorg. Ik heb gevraagd naar de huidige stand van zaken. Er zijn enorm veel problemen en ik vind dit een taak van de gemeente.

Wethouder mevrouw **Van Gaalen**: Zoals u weet heeft het bureau Jeugdzorg in heel zwaar weer gezeten. Er is een nieuw management gekomen. Volgens de laatste berichten is het bureau weer op poten gezet en zijn de wachttijden niet meer zo lang. Dat komt ook door het invoeren van een andere beleidsstructuur.

Ik ga verder met het ouderenbeleid. De heer Dibbits heeft het over de nieuwbouwprojecten. Ik kan u vertellen dat het voorzieningenpakket in Ens is uitgebreid. Dat heb ik vorige week nog gecheckt. Er komen ook steeds meer ouderen naar het steunpunt in Ens om gebruik te maken van de (deel)activiteiten. Het antwoord aan de heer Vermeulen is dat de zorgplicht blijft bij de gemeente. Dat blijft ook het uitgangspunt. Onze officiële gesprekspartner bij de ouderen is het onafhankelijk ouderenoverleg O3. O3 zet voor ons meetbare resultaten op in de vorm van een enquête die dit najaar door bij alle ouderen wordt uitgezet. Het resultaat daarvan komt begin volgend jaar onze kant op. Mevrouw Binksma vroeg naar de uitwerkingen van de deelnotitie van welzijn ouderen. Deze is inderdaad even uitgesteld, omdat we heel druk waren met het ziekenhuis en de beschikbare uren van de afdeling daaraan zijn opgegaan. Dus die notitie over de ouderen komt eind van dit jaar. De samenwerking tussen de stichting Welzijn Ouderen de Verenigde Algemene Hulpdienst en een deel van het A&W is een feit. Dit voorstel is ambtelijk ingediend; we gaan er nog naar kijken. U krijgt het na de vakantie. Uiteraard zijn wij ook in gesprek met de ouderen van de Anbo. U weet dat de Anbo ook in zwaar weer heeft gezeten. Er zijn nieuwe bestuursleden, er kan weer met deze organisatie worden gesproken. Het instellen van een loket voor ouderen staat op de rol. Dat heeft ook te maken met de samenwerking. Mevrouw Faber sprak over de zorg om tafeltje-dek-je. Uiteraard is ons streven naar een redelijk bedrag voor deze maaltijden. We kunnen geen prijsstijgingen voorkomen. We hopen het betaalbaar te houden. De ouderen worden zelf natuurlijk betrokken bij het beleid. We zijn in gesprek over eventuele zorgcomponenten en daarbijbehorende cirkels op lange termijn in Emmelhage.

Mevrouw **Binksma**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil een korte reactie geven. Als ik het zo beluister, kunnen we nog heel wat visies en nota's tegemoet zien. Ik weet niet of alles zal lukken. De wethouder spreekt erover dat de jeugd in beweging blijft. Ik ben het daarmee eens, maar ik denk dat er toch wel iets concreets moet gebeuren. Niet alleen maar praten en het moet niet alleen voor probleemjongeren zijn. We wachten het verder af. Ik had nog iets gezegd over de sportvoorzieningen ten aanzien van de jeugd. Er wordt niet gereserveerd voor sportaccommodaties, dat staat ook in de rekening. Dat is ook uit de evaluatie ten aanzien van sportvoorzieningen gebleken, maar dit is op den duur misschien toch wel nodig. Hoe kijkt het college daar tegenaan?

Voor de rest heb ik nog geen antwoord gekregen op mijn vraag waar binnen de gemeente serviceapartementen voor ouderen komen.

Mevrouw **Droog**: Mijnheer de Voorzitter. De wethouder was nogal snel met het toezeggen van de integrale voortgangsnotitie wat het jeugdbeleid betreft. Ik zou wat meer informatie willen over de inhoud.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Het antwoord van de wethouder was op vele punten dat het de aandacht heeft en dat ze er op terugkomt. Ik acht dat niet echt compleet. Het antwoord inzake Mobimax vond ik ronduit teleurstellend. U weet dat er onderhandelingen zijn met de provincie en daarover heeft u helemaal niets gezegd. Mijn fractie maakt zich ernstig zorgen over Mobimax. Het is een belangrijke randvoorwaarde bij het ouderenbeleid. Dan is er nog gevraagd over tafeltje-dek-je. U antwoordt daarop dat het uw aandacht heeft. Hoe doet u dat dan, bent u aan het onderhandelen?

Wij hebben aangegeven dat er met betrekking tot het jeugdbeleid best iets sneller kan worden gewerkt. U bent daarop niet ingegaan, het heeft uw aandacht. Het gaat ons om de toezegging en ik vraag of u iets concreter kunt zijn.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Ik begrijp het niet helemaal meer. We hadden in ons bespreekpapier staan dat er zou worden gekeken naar het resultaat: wat hebben we ervoor gedaan en wat is de ingezetene hier beter van geworden. Dat heeft er in het begin een klein beetje ingezet. Als ik het goed beluister, wordt de voorjaarsrapportage een hele korte vergadering. Er is vanavond al heel veel over gezegd.

Wethouder mevrouw **Van Gaalen**: Mijnheer de Voorzitter. We houden de sportvoorzieningen voor de jeugd in stand. Dat is het beleid momenteel. We zitten in een zorgelijke financiële positie, zodat we zuinig met het geld moeten omgaan. Voorop blijft staan dat de sportvoorzieningen ten aanzien van de jeugd in stand moeten blijven. Zeker om de jeugd ook een beetje gestructureerd te laten sporten. De serviceappartementen worden aan de Jansmalaan gerealiseerd. De vraag over Mobimax wil ik doorspelen naar de heer Ritsema. De onderhandelingen over de maaltijden tafeltje-dek-je zijn gevoerd door stichting Welzijn Ouderen en verkeren in een afrondende gunstige situatie. Hoe het precies zit, weet ik niet.

De heer **Nentjes**: Hebben wij daarover als gemeente niets te zeggen?

Wethouder mevrouw **Van Gaalen**: Het is wel een belangrijke taak voor ons. Ik heb er met de genoemde stichting over gesproken. Ook over de zorgelijke kant hiervan. Ik heb de cijfers alleen niet in mijn hoofd.

De heer **Vermeulen**: Er zijn budgetten beschikbaar gesteld.

Wethouder mevrouw **Van Gaalen**: Als u even kijkt bij beleidsveld B6 203, op bladzijde 241, dan kunt het aantal verstrekte maaltijden lezen. De gemeente heeft hiervoor ook budget.

De **voorzitter**: Mag ik concluderen dat we bij dit onderwerp vooruitblikken en terugkijken, dus dat het breed behandeld is? Ik heb de toezegging gehoord dat de integrale voortgangsnotitie jongerenbeleid nog dit jaar komt. Dit geldt ook voor de deelnotitie welzijn ouderen. Deze twee concrete zaken komen uit deze discussie.

De heer **Vermeulen**: Ik had een vraag gesteld over Mobimax en die zou worden beantwoord door de heer Ritsema.

Mevrouw **Droog**: Ik heb een vraag gesteld over de integrale voortgangsnotitie. Hoe ziet de wethouder dit?

De heer **Haagsma**: Het ging over 2003 en de integrale voortgangsnotitie lijkt mij 2004.

De **voorzitter**: Dit komt in het plan van aanpak.

Wethouder de heer **Ritsema**: Mijnheer de Voorzitter. Volgens mij hebben wij in de commissie al gesproken over Mobimax. U weet dat de provincie bezig is met de voorbereiding voor een Europese aanbesteding, waarvan onderdeel zal zijn het collectief vraagafhankelijk vervoer. De gemeente moet vervolgens haar vervoervoorziening inkopen. Met dit traject zijn we bezig. We gaan richting aanbesteding.

De **voorzitter**: Dit is voor dit moment helder. We zijn op het punt gekomen dat we formeel moeten besluiten. We hebben dit in de eerste ronde al gedaan, doordat het ging over de financiële stukken waar wethouder Bij de Vaate aan het woord was. Wat mij betreft ligt nog voor het voorstel dat u heeft gekregen van de rekening van baten en lasten van het dienstjaar 2003, sluitende met een voordelig saldo van EUR 7.848.725,00 als volgt vast te stellen: de baten EUR 108.753.568,00 en het rekeningsresultaat te bestemmen voor beleidsplannen en voor de reserve Wet werk en bijstand. Het overige te stoppen in de reserve bouwgrondexploitatie. Voor het voorstel van de VVD om meer in onderhoud te stoppen was geen adhesie. Mag ik concluderen dat u instemt met deze besluitvorming?

De heer **Roefs**: Wij gaan akkoord, met die aantekening dat wij van mening zijn, dat er iets aan de achterstand in het onderhoud moet worden gedaan.

De **voorzitter**: Maar stemt u in met die aantekening of stemt u niet in?

De heer **Roefs**: Ja, wij stemmen in.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel, rekening houdend met de aantekening van de VVD-fractie.

De **voorzitter**: Wij kijken terug op een experiment voor ons allemaal. We hebben het gevoel dat de bespreking over de voorjaarsnota wat later kan beginnen. We hebben al een aantal stappen vooruit gedaan. Het blijft altijd moeilijk. We hebben het uit elkaar getrokken. Ik denk dat we in het seniorenconvent nog eens goed moeten kijken hoe we ermee omgaan. We moeten op 1 juli a.s. niet alles overdoen. Ik wil de fractievoorzitters vragen hoe hun algemene beschouwingen inzake de voorjaarsnota eruit gaan zien. Dit is een algemene uitnodiging.

De heer **Nentjes**: Er waren wat tijdlimieten afgesproken. Het is verstandig als men zich hieraan houdt. Anders hoeft er niets te worden afgesproken. Dat voorkomt ergernis.

IX. Sluiting

De **voorzitter**: De vergadering is gesloten. (23.00 uur)

Aldus vastgesteld in de vergadering van 1 juli 2004

De griffier,

de voorzitter,